Cyan Magenta Yellow Black

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

№ 196 (3446)

СЕРЕДА,
20 жовтня
2004 року

Звернення Верховної Ради України до українського народу

Шановні співгромадяни!

Усвідомлюючи виняткову важливість президентських виборів, які відбудуться 31 жовтня 2004 року, відповідальність за перебіг виборчого процесу, за те, щоб переконливим його вінцем стало вільне і безперешкодне волевиявлення народу, Верховна Рада України звертається до вас з цього приводу.

Вибори — завжди етапна подія у новітній історії України. Вчетверте ми обиратимемо главу своєї держави, а разом з цим — і свій подальший шлях, своє майбутнє.

Сьогодні з особливою гостротою постає питання про осягнення та практичну реалізацію кожним громадянином відчуття причетності до долі Вітчизни.

Усі ми прагнемо добра і благополуччя, миру і злагоди, хоча нерідко по-різному бачимо шляхи до цього.

Усіх нас об'єднують одвічні ідеали та цінності, в основі яких — людина, її права і свободи, інтереси та потреби, верховенство права, утвердження реальної демократії. А врешті-решт — забезпечення нормального, гідного життя, поваги до України як від її громадян, так і від світового співтовариства.

У наших силах добитися, щоб вибори не роз'єднали, а згуртували людей, не розсварили, а сконсолідували регіони, не розірвали, а зміцнили суспільство.

Керуючись ключовим положенням Конституції про те, що носієм суверенітету і єдиним джерелом влади в Україні є народ, Верховна Рада закликає вас прийти на виборчі дільниці і зробити вільний та осмислений вибір, обумовлений громадянською позицією.

Верховна Рада звертається до кандидатів у Президенти України, виборчих комісій усіх рівнів, до органів державної влади та органів місцевого самоврядування, правоохоронних органів — зробити все необхідне для забезпечення демократичного, чесного і прозорого характеру виборів, для повного і безумовного дотримання закону під час їх проведення.

У цей важливий для держави та суспільства момент кожен і всі ми маємо продемонструвати вищу міру усвідомленої відповідальності.

Розцінюючи присутність на наших виборах великої кількості іноземних спостерігачів, представників міжнародних організацій як свідчення належності України до світового співтовариства, Верховна Рада висловлює сподівання на їхню принциповість, об'єктивність і неупередженість в оцінках та висновках.

Шановні виборці!

Тільки українському народові вирішувати, хто стане новим главою нашої держави. І тільки від усіх нас залежить, як пройдуть вибори, якими напрямами і темпами, до яких орієнтирів та цілей рухатиметься далі Україна.

Верховна Рада України.

БЛОКУВАЛИСЯ ПРОТИ КОНСТРУКТИВНОЇ РОБОТИ

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове засідання 19 жовтня

«Замок на парламент почепити не вдасться», — ще раз наголосив Голова Верховної Ради, коментуючи факт блокування трибуни представниками колишньої парламентсько-урядової більшості. І справді, було дивно бачити, як депутати, котрі під час пріснопам'ятних подій у сесійній залі закликали політичних опонентів до конструктивної роботи, сьогодні самі змушені вдаватися до блокувальних методів. Навіть представникові уряду — Міністру юстиції Олександру Лавриновичу довелося доповідати не з трибуни, а з урядової ложі. З'ясувалося, у такий спосіб дві провладні фракції вимагали 30-хвилинної перерви. На що головуючий на засіданні Володимир Литвин вказав, що одна з них, зокрема СДПУ(о), не зареєструвалася на засіданні, а тому не має права вимагати перерви. По-своєму відреагували на такий демарш частина парламентаріїв з опозиційних фракцій. Комуніст Сергій Гмиря висловив припущення, що таким чином не хочуть приймати бюджет наступного року, а соціаліст Юрій Луценко вважає це спробою представників більшості адаптуватися до майбутнього статусу опозиційних. Лише після того, як заявку на перерву подали «Регіони України» і «Союз», головуючий пообіцяв оголосити перерву після завершення розгляду чергового законопроекту.

Верховна Рада, як і передбачалося, заслухала інформацію про участь постійної делегації ВР у сесії ПАРЄ. Доповідач Борис Олійник повідомив про розгляд європейськими парламентаріями питання функціонування європейських інституцій у Сербії і Чорногорії, а також в Азербайджані.

(Закінчення на 2-й стор.).

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

ФОТОФАКТ

У Києві працює штаб місії офіційних спостерігачів за виборами Президента України від країн СНД.

На знімку: зведену інформацію про роботу спостерігачів у регіонах нашої держави готують працівники штабу Володимир Карпеченко і Ганна Кузьменко.

Фото Анатолія МИХАЙЛОВА (Укрінформ).

У НОМЕР

Сто тисяч тонн цукру вже зварили на Вінниччині

Загалом область має видати його на-гора 250 тисяч тонн.

Сировини для цього не забракне, твердять фахівці. Лише б погода дала можливість реалізувати ці плани. Деякі господарства виростили рекордні врожаї. Так, 778 центнерів цукрових буряків з гектара зібрали у приватному сільгосппідприємстві «Юхимівське» Шаргородського району Вінницької області. Вся сировина вивезена з поля і доставлена на цукроварні, **повідомляє наш власний кореспондент Віктор СКРИПНИК**.

60 років на плаву

тримається ВАТ «Українське Дунайське пароплавство», яке відзначає днями свій ювілей. Воно зробило вагомий внесок у відбудову та розвиток регіону.

Сьогодні пароплавство переробляє майже третину транспортної продукції на 2000-кілометровому відрізку річки від дельти Дунаю до його з'єднання з Рейном. Маючи 31 морське, 11 пасажирських суден, понад 700 одиниць самохідного річкового флоту УДП відроджує старі і налагоджує нові судноплавні лінії, нарощує обсяги транспортування вантажів та перевезення пасажирів.

— Нині маємо нові можливості, — каже президент ВАТ УДП Петро Суворов. — Відкриття першої черги вітчизняного глибоководного суднового ходу Дунай—Чорне море підвищить ефективність роботи флоту, сприятиме нарощуванню потужностей портів Рені, Ізмаїл і Усть-Дунайськ, зростанню обсягів транзитних перевезень, **повідомляє наш власний кореспондент Георгій ВОРОТНЮК.**

Прем'єр стверджує, що наші підуть з Іраку в 2005 році

Україна виведе свою миротворчу місію з Іраку наступного року, заявив Прем'єр-міністр Віктор Янукович на мітингу в Ніжині Чернігівської області. Він зазначив, що український контингент уже скорочено майже на 250 військовослужбовців.

За словами глави уряду, наші миротворці поки що не можуть залишити Ірак, бо це може дати поштовх міжнародному тероризму, хвиля якого докотиться і до нас. Він також наголосив, що Україна має власні економічні інтереси в Іраку, якими не варто зневажати, **повідомляє ForUm.**

Додаток до постанови Центральної виборчої комісії від 28 вересня 2004 року № 712

Роз'яснення Центральної виборчої комісії щодо заборони надання виборцям грошей чи безоплатно або на пільгових умовах товарів, послуг, робіт, цінних паперів, кредитів, лотерей у період проведення виборів Президента України 31 жовтня 2004 року

Центральна виборча комісія як постійно діючий колегіальний державний орган, який відповідно до своїх повноважень забезпечує дотримання передбачених Конституцією України та Законом України «Про вибори Президента України» принципів і засад виборчих процедур, передбачених цим Законом, звертається до всіх суб'єктів виборчого процесу з роз'ясненням вимог частини шостої статті 64 Закону України «Про вибори Президента України» щодо заборони надання виборцям грошей чи безоплатно або на пільгових умовах товарів, послуг, робіт, цінних паперів, кредитів, лотерей у період проведення виборів Президента України 31 жовтня 2004 року.

Центральна виборча комісія роз'яснює, що у разі встановлення судом фактів надання виборцям грошей чи безоплатно або на пільгових умовах товарів, послуг, робіт, цінних паперів, кредитів, лотерей, що супроводжуються закликами, пропозиціями голосувати чи не голосувати за певного кандидата на пост Президента України або згадуванням його імені, вважається підкупом виборців або членів виборчих комісій кандидатом на пост Президента України, його довіреною особою, посадовою особою партії, яка висунула кандидата на пост Президента України, а також на прохання кандидата або за дорученням кандидата або партії, яка його висунула, — іншою особою, і тягне за собою оголошення попередження кандидату на пост Президента України. Рішення Центральної виборчої комісії про оголошення попередження кандидату на пост Президента України чи партії оприлюднюється в державних засобах масової інформації.

Крім цього, Кримінальним кодексом України передбачена кримінальна відповідальність за перешкоджання насильством, обманом, погрозами, підкупом або іншим чином вільному здійсненню громадянином права обирати і бути обраним Президентом України, порушення таємниці голосування під час проведення виборів та за неправомірне використання виборчих бюлетенів, підлог виборчих документів або неправильний підрахунок голосів чи неправильне оголошення результатів виборів.

Особи, винні в порушенні законодавства про вибори Президента України, підлягають кримінальній, адміністративній та іншій відповідальності в порядку, передбаченому законодавством України.

Секретар Центральної виборчої комісії В. ЗАВАЛЕВСЬКА.

Я ВАМ ПИШУ...

Читаємо сім'ями

Раніше передплачував «Голос України» щомісяця. А цього року пенсію підвищили, тож маю змогу передплатити улюблену газету одразу на весь рік. Я дуже радий, що є така цікава газета, з неї дізнаюся про все, що робиться в Україні й за кордоном.

Теплої пори року кожного дня буваю на пошті, забираю газету й дізнаюся про всі новини. На жаль, узимку важче ходити, а періодику приносять із запізненням — один-два рази на тиждень. А газету в нашій сім'ї з нетерпінням чекають усі. «Голос України» читаємо я, молодший брат, його дружина, одне слово, передаємо з рук у руки.

Анатолій МАРКОВ, інвалід з дитинства.

Рубіжне
Вовчанського району
Харківської області.

Кабмін розширив перелік харчових продуктів, ціни на які регулюють місцеві адміністрації

ПОЛІТИКА

Блокувалися проти конструктивної роботи

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Ранкове засідання 19 жовтня

(Початок на 1-й стор.).

За його словами, там ішлося і про українські проблеми. Зокрема про те, що організація виборів в Україні не в усьому відповідає європейським нормам. Дякуючи Верховній Раді України загалом і її парламентській делегації зокрема за співпрацю, члени ПАРЄ звернули увагу на упереджене ставлення українських ЗМІ до опозиційних кандидатів у Президенти, а також на «темники» з боку президентської адміністрації. За неофіційною інформацією, сказав Борис Ілліч, українське питання може постати на січневій сесії ПАРЕ за результатами президентських виборів, а тому він, від імені нашої делегації, просить докласти максимум зусиль для виконання взятих Україною зобов'язань.

Одним із прикладів такого прагненння можна назвати прийняття парламентом (249 голосів «за») постанови про Звернення Верховної Ради України до українського народу з приводу найближчих президентських виборів (друкується у сьогоднішньому числі газети).

Врегулюванню правовідносин в органах виконавчої влади і місцевого самоврядування присвячено проект Адміністративно-процедурного кодексу України. Доповідаючи його, міністр юстиції Олександр Лавринович зауважив, що ці правовідносини, зокрема надання управлінських послуг чиновниками, врегульовано частково, а деякі взагалі не врегульовано.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Тому документ украй потрібний. Юрій Кармазін, який виступив від профільного парламентського комітету, висловив низку зауважень і пропозицій до документу, однак також його підтримав. Депутати використали нагоду під час обговорення проекту кодексу звернути увагу на діяльність (а точніше — на бездіяльність) наших великих і малих чиновників щодо забезпечення прав і свобод наших громадян.

Однак перш ніж розпочати свою законотворчу роботу, Верховна Рада пережила непрості хвилини.

Анатолій БЕНЬ.

Кожен тридцятий виборець — член виборчкому

Відбулося чергове засідання Тимчасової спеціальної комісії Верховної Ради України з питань моніторингу реалізації законодавства про вибори Президента України. Учасники засідання проаналізували готовність до проведення голосування 31 жовтня 2004 року та додержання вимог Закону «Про вибори Президента України», розглянули питання законодавчого забезпечення та практику розгляду скарг стосовно порушень вимог виборчого законодавства.

Зокрема, заступник голови Центрвиборчкому Ярослав Давидович повідомив членів комісії про завершення формування 33 тисяч 102 виборчих дільниць, до складу яких уже включено 980 тисяч 264 особи. А після остаточного укомплектування комісій у них працюватиме більш як мільйон осіб. Тобто, по суті, кожен тридцятий виборець є членом дільничної комісії.

Так само завершується робота з виготовлення виборчих бюлетенів — на сьогодні лише п'ять виборчих округів не подали даних про їх необхідну кількість. Гірше справи із забезпеченням виборчих дільниць прозорими скриньками для голосування. За словами Я. Давидовича, підприємство, котре уклало угоду на їх виготовлення, переоцінило свої можливості. Тому до цієї справи підключився Васильківський завод холодильників. Він пообіцяв, що все буде зроблено вчасно і вибори відбудуться відповідно до закону. Хоча поки що проблем вистачає.

Після засідання комісії Я. Давидович зазначив, що звернувся до Голови Верховної Ради Володимира Литвина, щоб парламент почув «крик душі» членів Центрвиборчкому про забезпечення приміщень для голосування необхідним обладнанням та інвентарем, про допомогу органів влади в уточненні списків виборців, про забезпечення виборчих дільниць транспортом та зв'язком. Саме тому на пропозицію В. Литвина Тимчасова спеціальна комісія направить звернення до Кабінету Міністрів та органів місцевого самоврядування з проханням сприяти вирішенню цих проблем та забезпечити належне фінансування.

Присутній на засіданні Генеральний прокурор України Геннадій Васильєв зазначив, що до його відомства вже надійшло близько 200 заяв і повідомлень про порушення виборчого закону. Працівників прокуратури попереджено про персональну відповідальність за їх розгляд відповідно до законодавства та у визначені терміни.

Заступник Голови Верховного Суду України Анатолій Ярема також заявив про готовність феміди до оперативного розгляду справ і скарг, пов'язаних з виборами. Водночас, за його словами, виборча кампанія вказала на необхідність удосконалення виборчого законодавства. Щоправда, за цю справу Верховна Рада візьметься уже після виборів, бо хоч в Україні, за словами В. Литвина, створена і діє система розгляду скарг, але вона потребує вдосконалення.

Чергову інформацію про роботу Тимчасової спеціальної комісії парламент планує заслухати у п'ятницю.

Сергій ЛАВРЕНЮК.

Многая літа

Сьогодні, 20 жовтня 2004 року, святкує свій 75-річний ювілей людина великої і щедрої душі **Георгій Корнійович КРЮЧКОВ.**

Народні депутати України — члени Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони, який очолює славний ювіляр, та працівники його секретаріату сердечно вітають Георгія Корнійовича з цією подією.

Кажуть, що першу половину життя людина працює на своє ім'я, другу ж половину ім'я працює на нього. Ваш випадок, Георгію Корнійовичу, дещо інший. Хоча ім'я вже працює на вас багато років, Ви працюєте в ім'я людей, і ця робота не припиняється ні на хвилину. Треба багато встигнути.

І Ви встигаєте — очолювати і працювати до сьомого поту в комітеті, стояти на захисті прав військовослужбовців Збройних сил України, ветеранів та членів їхніх сімей, сприяти функціонуванню військових частин, підприємств оборонно-промислового комплексу, писати статті та книги про важкі уроки життя, відігравати важливу роль у політиці країни.

Тож нехай множаться Ваші дні добрими справами, теплими людськими стосунками, а доля буде прихильною до Вас, ваших близьких і рідних, — йдеться у привітанні народних депутатів України та працівників секретаріату Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки і оборони Георгію Корнійовичу Крючкову з нагоди його ювілею.

Вибори-2004

На сьогодні ЦВК зареєструвала 1808 міжнародних спостерігачів. А процес уточнення списків виборців (в якому налічується 36 мільйонів 280 тисяч осіб), повідомив заступник голови ЦВК Ярослав Давидович, триває.

* * *

Кандидат на пост Президента України, лідер всеукраїнського політичного об'єднання «Єдина родина» Олександр РЖАВСЬКИЙ на зустрічі з виборцями Харківщини заявив, що треба запровадити посаду віце-президента.

* * *

Сьогодні кандидат у Президенти України Віктор ЮЩЕНКО планує відвідати Маріуполь, а надалі продовжити тур у Кривому Розі та Дніпропетровську.

За повідомленнями власних кореспондентів та інформаційних агентств.

«Якщо такої зброї нема, але якщо така зброя є...»

Остаточний звіт парламентської комісії, яка з'ясовує обставини отруєння кандидата у Президенти Віктора Ющенка, може бути оприлюднений лише в тому випадку, коли до комісії надійдуть усі юридично засвідчені медичні документи або коли Віктор Ющенко погодиться пройти судово-медичну експертизу, повідомив журналістів після засідання комісії її голова Володимир Сівкович.

Говорячи про можливість застосування до Віктора Ющенка біологічної зброї, голова комісії наголосив: «На сьогодні чітко встановлено, що в Україні такої зброї не існує».

Якщо в Україні біологічної зброї нема, а в деяких країнах, за інформацією комісії, така зброя є, тоді або ці країни, або їхні громадяни застосували біологічну зброю стосовно Віктора Ющенка. Або ж стався відплив біологічної зброї, сказав Володимир Сівкович.

«Це фактично міжнародна проблема, а не проблема комісії, і цим тепер займається Міністерство закордонних справ», — додав голова.

На останньому засіданні комісії, поінформував він, обговорено висновки українських академіків і групи експертів, котрі аналізували медичну картку Віктора Ющенка. Слідча комісія, наголосив її голова, поки що не змінила свого висновку, який було озвучено з трибуни Верховної Ради.

Володимир Сівкович також повідомив, що цими днями відбувається засідання Апеляційного суду в Австрії, який може або заборонити доступ до документів клініки «Рудольфінерхаус», або відкрити ці документи для вивчення.

Днями суд має прийняти рішення, і тоді комісія матиме час ознайомитися з документами до президентських виборів.

Володимир Сівкович зауважив: нині комісія працює спокійно, «два табори» з представників опозиції та більшості знайшли спільну мову й «звіту в парламенті поки що не буде».

Виступаючи перед виборцями, Віктор Ющенко, у свою чергу, зазначив, що не відмовляється від попередніх заяв і обіцяє оприлюднити всі документи, пов'язані з його лікуванням та розслідуванням.

Вл. інф.

Поздоровлення

Леонідові Михайловичу Вернигорі

Рада Всеукраїнської професійної спілки народних депутатів України у Верховній Раді та профкоми профспілкових організацій народних депутатів I, II, III та IV скликань Верховної Ради України вітають Вас з днем народження. Щиро бажаємо Вам здійснення Ваших найважливіших планів і задумів як громадського та державного діяча на благо України та її громадян, щастя, здоров'я як людині. А як поету-пісняру бажаємо багато творчих років натхнення і успіхів на поетично-пісенній ниві.

Нехай цей день принесе у Вашу оселю радість і успіх, родинний затишок і злагоду, тепло і прихильність друзів, а доля дарує багато славних літ миру і щастя.

ФОТОФАКТ

Біля Кабінету Міністрів 52 особи — пацієнти наркологічного центру «Свобода» Генічеська (Херсонська область) — оголосили голодовку. Вони протестують проти спроб влади забрати приміщення реабілітаційного центру. За їхніми словами, ще понад 100 чоловік проводять таку само акцію безпосередньо в Генічеську.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Фактів не встановили. Але версія!

На останній прес-конференції речник Генпрокуратури Сергій Руденко ознайомив журналістів з відомчими версіями на актуальні події.

По-перше, з'ясувалося, вулиця Різницька солідарна з вулицею Володимирською: ГПУ погодилася з висновками СБУ про відсутність стеження за Головою Верховної Ради Володимиром Литвином. Нагадаю, в інтерв'ю «Сільським вістям» глава парламенту заявив, що один із заступників керівника СБУ дав доручення «включити Голову Верховної Ради в оперативну розробку». Стеженням охоплювалися, за словами Володимира Литвина, і члени його родини. На цю заяву миттєво відреагували в СБУ і з дивовижною оперативністю відзвітували про «результати перевірки» — ми «слідів тут не топчемо». Майже, як в анекдоті: вже ніхто нікуди не йде.

Тепер ось і Генпрокуратура, «уважно вивчивши матеріали службової перевірки СБУ», твердо запевнила: «розробки» не було, оскільки «не існує жодного документа, який би давав підстави стверджувати, що до Литвина СБУ впроваджувала будь-які слідчо-оперативні заходи». А ми, наївні, гадали, що під дахом Служби безпеки повний порядок зі звітністю, кожний усний наказ обліковують у журналах і довідки видають на вимогу громадськості...

По-друге, спіткнулися об конспірацію і в ще одній темі. ГПУ не виключає зв'язку між вибухами на ринку «Троєщина» і подіями в офісі організації «Пора», де міліція начебто «знайшла» вибухівку. І хоч активісти «Пори» також звітами не забавлялися, відомство пана Васильєва припускає тут аналогію. Як запевнив Сергій Руденко, «є певні підстави для відпрацювання версії про можливий зв'язок, оскільки і вибухова речовина, і механізм — дещо схожі». Чому дещо? Якщо судити за «механізмом» діяльності правоохоронних органів під час виборчої кампанії, то всі «своєчасно знайдені» вибухівки схожі, як брати-близнюки.

— На відміну від деяких політичних сил ми робимо заяви тільки тоді, коли факт уже встановлено, — уточнив пан Руденко, — а зараз факту немає, є версія.

Дуже важливе уточнення. Принаймні тепер зрозуміло, чому «на відміну від певних сил» ГПУ не відзначилася розторопністю у розкритті резонансних справ. Їй просто потрібні роки, щоб встановити факти.

Як відомо, прокуратура порушила кримінальну справу проти «Пори» за двома статтями Кримінального кодексу: «Терористичний акт» і «Створення не передбачених законом воєнізованих або збройних формувань». Зрозуміло, що факт тероризму запідозрили без тяганини. Розслідування справи передали до Служби безпеки. Очевидно, на тлі «нових результатів» знамениті «грибники» екс-глави СБУ Леоніда Деркача нам пригадаються як немовлята.

Людмила КОХАНЕЦЬ.

СКЛАДОВІ ЛІДЕРСТВА

Ми вже повідомляли читачів про те, що 110 студентів-психологів із 47 вищих навчальних закладів нашої держави, які були фіналістами національної олімпіади з психології, склали психологічні портрети провідних українських політиків. Оскільки ці студенти довели своє наукове лідерство перемогами на вузівських змаганнях, поглиблено вивчають психологію і представляють усі регіони України, це дослідження можна вважати репрезентативним експертним опитуванням, яке варто взяти до уваги і науковцям, і пересічним громадянам, і політикам...

Отже, наступна літера за алфавітом — «Л».

2. Володимир Литвин: психологічний портрет

(очима студентів-психологів)

Як показали результати опитування, Голова Верховної Ради України Володимир Литвин уже набув досить широкої відомості в суспільстві — про нього знають 75% респондентів.

Щодо його психологічних характеристик, то варто відзначити, що на першу позицію вийшла така риса характеру, як врівноваженість. Її виокремили 25% респондентів.

Майже кожен п'ятий (18%) вважає В. Литвина впевненою у собі особистістю, цілеспрямованим — 12%, розумним — 11%. Його активність відзначили 8%, а відповідальність — 7% експертів. По 6% опитаних відповідно виокремили наполегливість і рішучість В. Литвина.

Організаційні здібності, працьовитість, вольові якості, щирість відзначили 4 %. Водночас експерти виокремили такі риси, як м'якість (5%), хитрість, пасивність, безкомпромісність, нещирість, нестабільність (ці риси характеру виділили 4% опитаних).

Але ми всі — живі люди: і політики, і ті, хто оцінює їхню діяльність. Якщо подивитися на результати опитування, можна побачити, що, наприклад, такі риси характеру, як активність-пасивність, виокремили у В. Литвина як позитив 8% респондентів, а як негатив — 4% опитаних. Баланс, як бачите, позитивний, що свідчить про непогані перспективи цього політичного гравця в майбутніх виборчих перегонах.

Валерій БЕБИК,
доктор політичних, кандидат психологічних наук;
Антоніна ШАБЛІЙ,
Олена НАУМЕНКО,
студентки МАУП.

(Далі буде).

ЮВІЛЕЇ

Театр живе, попри складності й проблеми

У травні 1944 року заснували Українське театральне товариство, чим було засвідчено значення сценічного мистецтва в суспільстві.

60 років Національній спілці театральних діячів України

Днями у столиці відзначали 60-ту річницю цієї громадської організації — нині Національної спілки театральних діячів України. Було проведено декаду кращих вистав театрів України — переможців Всеукраїнського огляду, присвяченого ювілею.

— За роки незалежності в Україні театральне мистецтво пережило й досі переживає складності й проблеми, пов'язані з його фінансуванням, однак за сприяння значною мірою і спілки створено 122 нові театри та студії, — підкреслив на урочистих зборах з нагоди цієї дати її голова Лесь Танюк.

Театралів привітали Голова Верховної Ради Володимир Литвин, Президент і Прем'єр-міністр України. Багатьох майстрів сцени було нагороджено різними відзнаками.

Яків ГАЛЬЧЕНКО.

Київ.

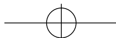
Уточнення

18 вересня 2004 року («Голос України» № 174 (3424) в матеріалі «Кримчани знову мерзнутимуть?» автор Віктор Хоменко наводив слова голови Ленінської райдержадміністрації Анатолія Гриценка про збирання підписів за дострокову відставку міського голови Щолкіне і Прем'єр-міністра України. Як повідомив редакції А. Гриценко, він таких слів ніколи і нікому не казав.

Сумуємо з приводу трагічної загибелі помічника народного депутата, члена Комітету з питань свободи слова та інформації Стойка І. М.
Малицької
Алевтини Олександрівни.
Комітет з питань свободи слова та інформації.

Зіграно відкладений матч

Футбол. Чемпіонат України. Вища ліга. Поєдинок I туру. **«Іллічівець» — «Закарпаття». 3:0.** 8500 глядачів. **Голи:** Цихмейструк (65), Закарлюка (69, з пенальті), Платонов (72).

Краєзнавчий десант до волинських Афін

ДНІ «ГОЛОСУ УКРАЇНИ» НА РІВНЕНЩИНІ

— Дехто дивується, що такому невеличкому населеному пункту, як наш Острог, де постійно мешкає трохи більше 15 тисяч чоловік, надали статус міста, — каже міський голова Острога Тарас Пустовіт. — Але його надано не за кількістю населення, а за тим, який великий внесок воно зробило в історичний та культурний розвиток нашого народу. Адже недаремно наше місто ще в XVI—XVII століттях називали «волинськими Афінами». Нині воно входить у перелік 35 давніх українських міст, де багато пам'яток археології, історії та культури.

Копнули в... Трипілля

Острогу 904 роки. Перша писемна згадка про нього датується 1100 роком. Однак коли наш голосоукраїнський краєзнавчий «десант» приїхав до міста, почули цікаву новину: під час будівництва плебанії для ксьондза місцевого костелу будівельники зрозуміли, що їм доведеться на деякий час віддати виконаний котлован археологам.

— На цьому невеличкому клаптику ми знайшли об'єкти різних епох, — розповідає керівник археологічних розкопок, кандидат історичних наук, викладач Рівненського інституту слов'янознавства Богдан Прищепа. — Найдавніші знахідки — уламки посуду, глиняна фігурка людини, крем'яні знаряддя праці — належать до трипільської культури, а точніше — до III тисячоліття до нашої ери. Чимало знахідок із X—XI століття. Дослідивши слов'янські житла, господарські об'єкти, зернові ями, ми дійшли висновку, що в ті роки тут було велике поселення — очевидно, Острог був центром якогось племені. Отож це дає нам підстави припускати, що Острог на 150 років старший і йому зараз понад 1050 років.

(Закінчення на 6-й стор.).

На знімках Анастасії СИРОТКІНОЇ: Успенський костел; у музеї стародруків.

Нові тарифи — під гарячу руку

На позачерговому засіданні Вінницького міськвиконкому узгоджено нові тарифи на воду і водовідведення з коефіцієнтом 1,8 та теплопостачання — 1,4. Відтепер вінничанам за воду доведеться, можливо, платити майже вдвічі більше, а за тепло — у півтора разу. Але ці підвищені показники в оплаті за названі послуги можна ввести в дію лише після їх затвердження на сесії міськради і погодження в облдержадміністрації.

Як пояснив заступник міського голови Іван Михайлюк, тарифи на комунальні послуги у Вінниці залишалися незмінними протягом останніх п'яти років. Хоча вартість електроенергії за цей час зросла вдвічі. Подорожчало постачання газу, інші матеріали та запчастини. Все це призвело до від'ємного балансу підприємств «Вінницяводоканал» та «Теплокомуненерго». Обидва вони нині в боргах як у реп'яхах. Зокрема, два мільйони гривень постачальники тепла заборгували ДК «Газ України». Остання припинила подачу газу, і Вінниця опинилася без гарячої води...

Віктор СКРИПНИК.

Вінниця.

На підтримку інтеграції

Представники українських, польських і словацьких ЗМІ висадили інтернаціональний медіа-ліс. Організатори акції — Інститут «Мости на Схід» і Львівський прес-клуб реформ — вважають, що ліс символізуватиме інтеграцію України в європейський простір.

Ця ідея, що належить львівським журналістам, з'явилася спонтанно, а ось місце обрано не випадково. Селище Ломне, біля Перемишля, було знищено 1947 року. У результаті операції «Вісла» майже 700 українських родин було переселено на західні землі Польщі, а будинки зруйновано. «Тепер тут ростиме ліс на знак примирення Польщі й України. І незважаючи на новий кордон Європейського союзу, ліс символізуватиме діалог, створення мостів на схід і на захід», — каже директор Інституту Ян Пьєкво.

Усього висаджено понад дві з половиною тисячі дерев.

Щорічно в Ломне заплановано проводити міжнародні зустрічі представників медіа. А в 2005 році такий самий медіа-ліс буде висаджено на українському боці кордону, **повідомляє MIGnews.**

ІНІЦІАТИВА

Громада й влада разом упряглись

У Врадіївському районі вперше на Миколаївщині укладено угоди про співпрацю між сільськими громадами та райдержадміністрацією. В документах окреслено питання, які мають вирішуватися спільно: підтримувати в належному стані території, дороги та зміцнювати правопорядок. Органи влади беруться за проблеми, що потребують капіталовкладень. Так, передбачається будівництво водонапірної башти в селі Захарівка, а в Іванівці планують провести роботи з недопущення підтоплення села.

Ініціювали укладання угод громади Краснопілля, Сирового, Федорівки, Іванівки та інших сіл. З боку районної влади свій підпис поставив голова райдержадміністрації Анатолій Бондаренко.

Олена ІВАШКО.

Миколаївська область.

Табір осів на Радванці

Циганський табір, що розташувався на вулиці Тельмана в ужгородському мікрорайоні Радванка, — немов картинка з іншого життя, з яким більшість із нас воліла б не стикатися. В ньому мешкають люди, щирі й озлоблені на життя, чий хліб має інший присмак: зароблений чи жебрацтвом, чи збором непотребу, чи — у кращому разі — прибиранням вулиць. Вони — мешканці халабуд, які й горіли, і були підтоплені, тут розкошують щурі та процвітає туберкульоз, а вітер — улітку спекотний, з пилом, восени — пронизливий, узимку — колючий і згубний. Мало хто з ужгородських циганів має постійне місце роботи, хоча при нагоді стверджують: «Ми не цигани, а роми», — і пишаються, згадуючи історію етносу — вічного мандрівника, вільного, як вітер. «Такі» — вища каста цього суспільства в суспільстві — майже не представлені в таборі. Тут не поділяють дітей на своїх і чужих, усім табором носять воду з єдиної колонки, а скільки в ньому людей, не знає і сам Олександр Латко, таборовий бірів (староста). Він з болем згадує про примусове переселення в 60-х роках ужгородських ромів із впорядкованого — з водопостачанням та цегляними й саманними будиночками — табору на «Шахті» (мікрорайон закарпатського обласного центру) до цих бараків, що передбачали як тимчасове, а стали постійним житлом, котре змінюють за допомогою фанери та клейонки. А ще тут обурюються — барони споруджують особняки, купують нові авто на гроші, виділені закордоном на допомогу «чорним» циганам, як себе називають мешканці табору. Вони запитують кожного, хто до них завітає: «Чому прийшли і чим нам допоможете?» Та світ змирився з циганами, з необхідністю їм допомагати — заради власного ж спокою.

На знімках: одна з циганських родин повертається з міста; підростає нове покоління волелюбного народу; таборовий староста (бірів) Олександр Латко показує, в яких умовах живуть мешканці селища.

Фото Сергія ГУДАКА (Укрінформ).

ПОДРОБИЦІ

І портретна галерея римських імператорів...

Скарби Гурзуфського Сідла, найвищого перевалу Криму, багато років зберігалися в запасниках і тільки нині стали експонатами Ялтинського історико-літературного музею

Знахідки археологів у святилищі тавра античної епохи — фрагменти золотої фольги, розірвані й розкидані підвіски, намиста, ланцюги, вінки — кажуть про те, що таври, мабуть, боялися пограбувань, а можливо, був такий ритуал — розкидати прикраси...

Перевал Гурзуфське Сідло

У парних лунках святилища містилися, як правило, парні срібні і бронзові статуетки. У північній частині — статуетки молодих богів греко-римського пантеону і богинь Ісіди, Кібели, Артеміди, в центрі — зображення зрілого бога Посейдона, поруч з ним — статуетка коня, що символізувала стовбур світового древа. У південній частині святилища розміщувалася лише одна статуетка —срібний орел — символ вітру, неба і сонячного світла. Усі ці безцінні символи світового древа в розумінні таврів виконані, мабуть, ними ж і дуже натуралістично.

Другим століттям нової ери датуються прикраси зі срібла: каблучка зі змійкою, підвіска у вигляді голови лебедя, амфібули-булавки, пряжки, браслет з головами левів. І навіть Британський музей, приміром, може позаздрити Ялтинському, експонатом якого є перстень у вигляді двох зміїних голів, що тримають у своїх зубах скриньку. Змії-перстні, виставлені у Британському музеї, не заслужили скриньки. Унікальні прикраси із золота, знайдені археологами на згаріщі Царського, так ще називають Гурзуфське Сідло, належать, припускають учені, варварським вождям і знаті, яких обдаровували римські імператори. Вони, що правили на зламі перших століть до нашої ери і перших століть нової ери, увічнені в древніх монетах, також представлених в експозиції музею в Ялті. У святилищі знайдено 53 монети. На них портрети Клавдія, Нерона, Веспасіана, Отона, Вітеллія, Тиберія, Траяна. В експозиції є також монети Ольвії, Боспору, Херсонесу.

Ялтинські археологи подружжя Новіченкових, які працювали десяток років на Гурзуфському Сідлі, зібрали унікальну, без перебільшення, колекцію світового значення. Подвижники науки, цінителі її вдихнули друге, історичне, життя в ці знахідки, обладнавши музейну експозицію в Ялті. Вартість її охорони тривалий час була не під силу міській скарбниці. І все-таки — сталося!

Світлана ПИСАРЕНКО.

Конкурс карикатур

Нагадуємо, що триває прийом робіт на конкурс карикатур, організований Програмою партнерства з розвитку приватного сектору Міжнародної фінансової корпорації разом з газетами «Голос України» і діловим щотижневиком «ИнвестГазета», а також Інтернет-ресурсом для підприємців VlasnaSprava.info.

Тема конкурсу: «Підприємництво в Україні».

ВЛАСНА СПРАВА www.vlasnasprava.info

Організатори конкурсу засновують такі нагороди: **«Суперприз»** — за найповніше відображення проблем приватного підприємництва в Україні — 1500 грн. Далі переможців буде визначено в чотирьох номінаціях:

1. **Бізнес-середовище в Україні.**
2. **Доступ підприємців до джерел фінансування бізнесу.**
3. **Корпоративне керування на українських підприємствах.**
4. **Специфіка аграрного бізнесу в Україні.**

У кожній номінації:

* 1-ша премія — 800 грн.
* 2-га премія — 500 грн.
* 3-тя премія — 300 грн.

IFC

Термін проведення конкурсу:

* роботи приймають з дати публікації першого повідомлення про конкурс і до 1 листопада 2004 р. включно;
* засідання журі — в першій декаді листопада 2004 року.

Умови конкурсу: з повним переліком умов конкурсу можна ознайомитися в газеті «Голос України» № 158 від 28 серпня або в «ИнвестГазете» № 34 від 25—30 серпня 2004 р.

Инвест Газета

Про рішення журі, час і місце нагородження переможців конкурсу буде повідомлено на сторінках газет «Голос України» та «ИнвестГазета», а також на Інтернет-ресурсі для підприємців VlasnaSprava. info.

Призи. Організатори конкурсу також засновують 10 заохочувальних призів. По закінченні конкурсу буде проведено виставку кращих робіт.

Роботи надсилайте за адресою: 04070, Україна, м. Київ, вул. Спаська 30-А, Поділ Плаза, блок 2, 6-й поверх, Міжнародна фінансова корпорація з позначкою «Конкурс карикатур».

Голос України ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

За додатковою інформацією звертайтеся по багатоканальному телефону 490-64-00 до Андрія Гулая.

Мал. Василя ФЛЬОРКА.

Юлій ІОФФЕ: «Взаємини мають будуватися на чесних правилах»

ХТО Є ХТО

Із досьє «ГУ».

Народний депутат України Юлій Якович ІОФФЕ народився в родині гірського майстра в Луганську. Закінчив Комунарський гірничо-металургійний інститут. Працював 30 років на шахтах Луганщини, пройшов шлях від моториста шахти до генерального директора виробничого об'єднання «Стахановвугілля» і віце-прем'єр-міністра з питань паливно-енергетичного комплексу України в уряді Леоніда Кучми. До парламенту обраний вчетверте. Член президії партії «Трудова Україна», фракції цієї партії в парламенті, Комітету ВР з питань державного будівництва і місцевого самоврядування, глава постійної делегації ВРУ в Парламентській асамблеї ОБСЄ.

— Ваш парламентський стаж становить чимало — 13 років. Зізнайтеся, де все-таки складніше — під землею чи в сесійній залі?

— Скажу відверто: що вище піднімаюся службовими сходами, тим стає складніше в моральному плані. З шахтарями, простими людьми працювати легше, тому що взаємини з ними будуються на чесних правилах. Найважчим іспитом було очолити шахту «Горська» після четвертого на ній вибуху. Через півтора-два роки вона стала найкращою на Луганщині. Сьогодні як член багатьох парламентських і державних комісій та комітетів я також переймаюся розв'язанням проблем вугільної галузі.

— Судячи з того, як ви боролися проти закриття шахт у Луганській області, можна припустити, що не були прихильником державної програми реструктуризації вугільної галузі, внаслідок якої десятки шахт Донбасу було ліквідовано?

— Бездумне закриття шахт завдало величезної шкоди українській економіці. Довести помилковість такого кроку в колишні роки було неможливо. На жаль, жодну шахту, за яку я боровся, відстояти не вдалося. Політика уряду з цього питання була непорушна. А ось дотації шахтарям мені повернути вдалося. У 1996 році ситуація в шахтарських регіонах загострилася до таких меж, що загрожувала соціальним вибухом. Я побував на прийомі у Президента, роз'яснив, чому не можна забирати дотації в шахтарів і за його підтримки ініціював проведення засідання Кабінету Міністрів з цього питання. Дотації повернули.

— Юлію Яковичу, ви не образитеся, якщо я назву вас «верховним довгожителем»? Як до вас ставляться колеги, які прийшли до парламенту вперше?

— По-різному. Все залежить від, вибачте, форми голови людини, його освіченості, інтелігентності, інтересу. А взагалі це питання не до мене.

— Якими своїми депутатськими справами особливо пишаєтеся?

— У своєму окрузі мені вдалося розв'язати головну проблему — дати тепло в житла людей. Однак нам, народним депутатам, пишатися особливо немає чим. Адже більшості громадян України живеться сьогодні погано. Тому будь-який політик чи чиновник має правильно ставитися до того, що люди з їх появою почуваються трохи роздратовано. Про гордість ми поки що казати не повинні.

— У вас багато різних нагород. Яка з них особливо дорога для вас?

— Ще в радянський час я одержав знаки «Шахтарської слави» усіх трьох ступенів, орден «Знак пошани». Є нагороди і за парламентську діяльність, але головною для мене завжди була, є і буде нагорода за шахтарську працю.

— Ви відчуваєте в собі достатньо сил, здоров'я, енергії, інтересу, щоб поборотися за мандат депутата в п'ятий раз?

— Є у мене і сили, і бажання, і здоров'я, але тепер буде вирішувати з'їзд партії, йти мені на вибори чи ні.

— Розкажіть про свою родину.

— У мене два сини, троє онуків. Я ними всіма пишаюся. Про старшого сина, наприклад, кажуть, що він класний хірург і навіть просять мене посприяти, щоб потрапити до нього на операцію. Молодший — юрист. Також успішно займається своєю справою.

— Ви у відмінній формі. Займаєтеся спортом?

— Раніше полюбляв підводне полювання, поплавати з аквалангом. Тепер можливості вже не ті, тому займаюся фізкультурою. Щоправда, не завжди виходить це робити регулярно.

Алла АНТИПОВА.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

У ФРАКЦІЯХ І ГРУПАХ

За баланс інтересів

Парламентська фракція «Єдина Україна» подала на розгляд Верховної Ради новий законопроект про вибори народних депутатів. Про це повідомив її лідер Богдан Губський. Законопроект «Єдиної України» передбачає висування кандидатів у депутати за партійними списками, але — в кожен з 450 виборчих округів.

На думку Богдана Губського, такий механізм є найоптимальнішим в умовах існуючої президентської системи влади, оскільки покладає на партії пряму відповідальність за результати діяльності їхніх висуванців у парламенті. Адже партійні кандидати, обрані в округах, не відриватимуться від проблем і турбот виборців, а до того ж боротимуться за депутатські портфелі нарівні зі своїми партійними лідерами.

Законопроект про вибори народних депутатів, запропонований «Єдиною Україною», за словами її лідера, спирається на вивірений роками досвід країн високорозвиненої демократії, зокрема США та Великобританії. Отже, гарантуватиме баланс інтересів та конституційних прав як виборців, так і їхніх обранців.

РЕГІОН: ПОЛІТИЧНИЙ СПЕКТР

«Буде нейтральною та неупередженою»

Що менше днів залишається до виборів, то більше в політичному житті Чернігівщини напруження, конфронтації, несподіваних трактувань, оцінок дій кандидатів у президенти, їх представників на місцях. На мізки виборців звалилася злива викриттів, заяв, у яких важко розібратися не тільки простому смертному.

Найбільше в цьому плані «пощастило» візиту 5 вересня лідера «Нашої України» В. Ющенка, який виступив на Красній площі. Всі сенсації після цього з'явились, як гриби після дощу: лідер блоку, з'ясовується, випив після зустрічі з виборцями, не закусивши, 150—200 грамів 70-градусного самогону місцевого приготування і отруївся!

Приїзд В. Ющенка до Чернігова завершився для багатьох місцевих журналістів, зокрема й автора цих рядків, викликом до слідчого у Чернігівське управління СБУ: ми свідчили, що пив, їв, який вигляд мав кандидат у Президенти під час прес-конференції...

Місцеві газетярі, у свою чергу, провели власне розслідування про те, як кандидат у Президенти зі своїми однодумцями лише пригубив з ввічливості напій у відомого чернігівського колекціонера.

Деяким народним депутатам України останнім часом стало небезпечно з'являтися на Придесенні. Їхні дії здебільшого трактуються досить своєрідно. «У серпні депутат парламенту від фракції соціалістів Микола Рудьковський приїжджає в Короп і намагається зірвати ярмарок, цинічно ігноруючи програму свята, — читаємо у зверненні учасників зборів чернігівських обласних організацій політичних партій і громадських об'єднань коаліції «Разом заради майбутнього!» до Верховної Ради України. — У вересні депутат Верховної Ради з фракції «Наша Україна» Петро Порошенко спровокував напад на наряд міліції, побачивши плакат проти Ющенка, який йому не сподобався. В результаті міліціонер потрапив на лікарняне ліжко». Це при тому, що М. Рудьковський привіз коропчанам цікавий концерт юних дарувань (мені довелось усе це бачити на власні очі. — **Авт.**), а П. Порошенко намагався розібратися, чому загін міліції охороняє провокаційне наклепницьке гасло (автор цих рядків був свідком інциденту і не зафіксував «побиття» жодної людини. — **Авт.**).

...Серед передвиборних структур Чернігівщини найактивніші формування на підтримку В. Януковича. На Придесенні діє один обласний, шість окружних громадських штабів, а також 24 окружні, районні громадські приймальні, створено коаліцію майже із 40 обласних організацій політпартій та громадських організацій на підтримку кандидата від влади. Фактично в усіх селах є по 5—10 агітаторів за В. Януковича. Щотижня проводяться акції «Майстри мистецтв України — трудівникам села», «Нова взаємодія», «Зір», «Центр правової допомоги», «Мобільні агітаційні бригади».

Незважаючи на ці великі зусилля, опозиція має у своєму арсеналі достатньо сил, засобів, щоб потужно протистояти. Найтиражніші обласні газети «Гарт» (60 тис. примірників), «Сіверщина» (20 тисяч), «Соціаліст України» (240 тисяч), а також «Сільські вісті» з майже безкоштовним тиражем у 140 тисяч примірників фактично зводять нанівець агітацію на підтримку В. Януковича. Практично у кожен двір вони доносять критичні огляди діяльності Прем'єр-міністра, широко подають агітматеріали за О. Мороза, В. Ющенка. Саме тому рейтинг останніх в області станом на 10 жовтня найвищий.

— Ми зараз не проводимо протестних акцій, — каже секретар Чернігівського обкому СПУ Михайло Коропатник. — Наша агітація здебільшого присвячена конструктивному розв'язанню наявних проблем, пропаганді ідей європейського соціалізму. Маємо, крім окружних, ще й районні передвиборні штаби, концертну бригаду «Талановита молодь Чернігівщини».

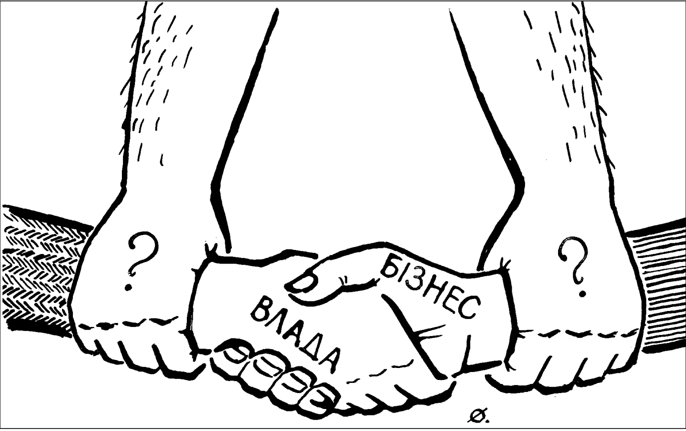
Обком КПУ створив 52 агітпости в Чернігові, а також по кілька в кожному районі. Крім цього, комуністи мають обласну агітгрупу, яка вже об'їхала 480 сіл. Почастішали і випуски їх газети «Серп і молот» тиражем до 50 тисяч примірників.

А щодо структур, які підтримують інших кандидатів у Президенти України, то їхня діяльність малопомітна і незначна. Деякі претенденти на найвищу посаду в Україні навіть не скористалися можливостями виступити безкоштовно в телеефірі. Відвідали область лише 10 кандидатів.

Нині всі чекають завершення усіх цих «баталій». Як показало опитування 2561 члена дільничних виборчих комісій, проведене Чернігівським відділенням КВУ, 69 відсотків опитаних вважають, що 31 жовтня діяльність виборчих комісій «буде нейтральною та неупередженою». І це вселяє надію, що вибори на Придесенні, попри передвиборні технології, пройдуть чесно, згідно з чинним законодавством.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Чернігів.

Мал. Василя ФЛЬОРКА.

ПРО РОБОТУ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ У 2004 РОЦІ

Законотворча діяльність Верховної Ради України та стан законодавства в Україні

Упродовж останнього тижня четвертої, а також за період п'ятої та шостої сесій відбулося 87 пленарних засідань, на яких розглянуто майже 750 питань з актуальних проблем суспільного життя. Головні з них —це питання економічної та соціальної політики, галузевого розвитку, законодавчого врегулювання адміністративної реформи та державного будівництва.

Прийнято в цілому 248 законів, у тому числі один кодекс (Цивільний процесуальний), та 60 законів про ратифікацію міжнародних договорів і угод. Переважна більшість — 159 (або 88 %) набула чинності, з них у новій або оновленій редакції — 52 (без урахування законів про ратифікацію).

Розглянуто питання, пов'язані з реалізацією внутрішньої політики держави. Їх спектр, як завжди, широкий: від Загальнодержавної програми адаптації законодавства України — до законодавства Європейського союзу до питань економічної політики та соціального захисту громадян.

Велика увага приділялася розробці законодавства в гуманітарній галузі, розвитку духовно-культурної сфери, охороні здоров'я, дитинства та материнства, захисту прав людини.

За цей період розглянуто 44 законопроекти від загальної кількості поданих Президентом України, 214 — Кабінетом Міністрів України, 655 — народними депутатами України, 6 — Національним банком України.

Відбулося вісім парламентських слухань з актуальних питань соціально-економічного розвитку держави. Серед них: про стан і перспективи розвитку освіти в Україні, про становище жінок, актуальні питання економічної політики тощо.

Проведено п'ять днів уряду у Верховній Раді України, на яких заслухано інформацію Кабінету Міністрів України з важливих питань.

Утворено сім тимчасових спеціальних і слідчих комісій, які вивчають актуальні суспільні проблеми.

Комітети Верховної Ради провели за цей час 465 засідань, з них 38 — виїзних. Комітетами організовано і проведено 218 конференцій, семінарів, симпозіумів, «круглих столів», розглянуто близько 44 тисяч листів і звернень громадян.

З початку скликання зареєстровано (станом на кінець вересня 2004 року) 3310 законопроектів та 3199 проектів постанов, що майже на 30 відсотків більше, ніж за аналогічний період діяльності Верховної Ради України попереднього скликання.

На розгляді Верховної Ради України перебувають декілька надзвичайно важливих законопроектів (законів) із сфери конституційного законодавства (проекти законів «Про Президента України», «Про центральні органи виконавчої влади», «Про місцеве самоврядування в Україні» (нова редакція), закони «Про Кабінет Міністрів України», «Про тимчасові слідчі та спеціальні комісії Верховної Ради України», «Про адміністративно-територіальний устрій України» тощо).

На минулій і поточній сесіях чимало часу законодавці приділили аграрній сфері, передусім питанням забезпечення функціонування ринку продукції сільського господарства, створення сприятливих умов для товаровиробників у аграрному секторі економіки, приведення в дію механізму реалізації Земельного кодексу України, удосконалення окремих його норм.

Значно поліпшився стан розгляду законопроектів, що визначені Президентом України як невідкладні. Так, протягом нинішнього року з 71 такого законопроекту Верховною Радою України розглянуто 44, з них 12 прийнято як закони України, ще 10 готуються до другого читання.

Істотно зросла співпраця з Кабінетом Міністрів України. Оперативно вирішувалося законодавче врегулювання економічних проблем. Це стосується законопроектів для реалізації програми діяльності Кабінету Міністрів України, актів, пов'язаних із скороченням податкових пільг та пошуком додаткових джерел наповнення Державного бюджету України.

Підтримується активна співпраця з місцевими органами влади та органами місцевого самоврядування. У поточному році Голова Верховної Ради України здійснив робочі поїздки до Чернігівської, Волинської, Херсонської, Харківської, Черкаської, Донецької, Полтавської, Хмельницької, Житомирської, Луганської та інших областей України.

При Голові Верховної Ради України створені і діють громадсько-політична консультативна рада та молодіжна громадська колегія.

На адресу Голови Верховної Ради України за дев'ять місяців нинішнього року надійшло 20 тисяч листів, звернень і документів від міністерств, інших центральних і місцевих органів влади, парламентських комітетів, народних депутатів і громадян. Усі вони розглянуті, прийнято необхідні рішення, про що повідомлено заявникам.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Співробітництво Верховної Ради України з міжнародними організаціями, державами та парламентами світу здійснювалося відповідно до національних інтересів і завдань зовнішньої політики, визначених Основними напрямами зовнішньої політики України, схвалених постановою Верховної Ради України від 2 липня 1993 року.

Делегації і представники Верховної Ради України у 2004 році брали участь у роботі всесвітніх і регіональних міжнародних організацій — Організації Об'єднаних Націй (ООН), Парламентської асамблеї Ради Європи (ПАРЄ), Європейського союзу (ЄС), Парламентської асамблеї ОБСЄ, Міжпарламентської ради Україна — НАТО, Міжпарламентського союзу, Міжпарламентської асамблеї СНД, Трансатлантичного форуму парламентаріїв Європи, США та Канади, Парламентських асамблей НАТО і ОЧЕС та інших.

Значною подією міжпарламентських відносин стало проведення в Україні 23 вересня 2004 року Установчого засідання Парламентської асамблеї країн—учасниць ГУУАМ.

Відбулися візити в Україну керівників держав і парламентів Білорусі, Росії (Державної Думи і Ради Федерації), Литви, Польщі, Туреччини, Австралії, Китаю, Азербайджану та інших країн.

Офіційні делегації українського парламенту на чолі з Головою Верховної Ради України В. Литвином здійснили візити до Ізраїлю, Болгарії, Азербайджану, Туреччини, Фінляндії, Російської Федерації, Угорщини.

Україну відвідали делегації груп дружби парламентів Сирії, Туреччини, Франції. У свою чергу, делегації груп дружби Верховної Ради України відвідали Малайзію, Австралію, Німеччину, Польщу, Сирію. Відбулася серія обмінів візитами на рівні парламентських комітетів.

У 2004 році Головою Верховної Ради України В. Литвином проведено 57 зустрічей з керівниками інших держав, зарубіжних парламентів, урядів, іноземних дипломатичних місій в Україні.

Міжнародна діяльність Верховної Ради України сприяла захисту прав та інтересів українських громадян і держави в цілому, поширенню в Європі та у світі образу України як надійного і передбачуваного партнера, зміцненню міжнародної безпеки, вирішенню глобальних проблем людства.

З метою забезпечення ритмічної та ефективної законотворчої роботи Верховної Ради України вирішено ряд важливих завдань щодо поліпшення умов роботи народних депутатів України, підвищення рівня їх соціальних гарантій та фінансування інших видатків, передбачених Законом України «Про статус народного депутата України».

Проводиться постійна робота зі створення належних умов для роботи народних депутатів України. Фінансування видатків на забезпечення діяльності Верховної Ради України здійснюється відповідно до помісячного розпису Державного бюджету України на 2004 рік.

ІНФОРМАЦІЙНЕ УПРАВЛІННЯ АПАРАТУ ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ.

«Білі комірці» триматимуть окремо

У КОМІТЕТАХ ВР

Комітет Верховної Ради з питань правової політики спільно з Комітетом з питань законодавчого забезпечення правоохоронної діяльності працювали над проектом закону, який має посилити правовий захист громадян та запровадити механізм реалізації їхніх конституційних прав на підприємницьку діяльність, особисту недоторканність, безпеку, повагу до гідності та надання правової допомоги. Тож запропоновано внести зміни до Закону України «Про міліцію». А саме: передбачено, що родичів повідомлятимуть про місцеперебування затриманої особи не пізніш як через шість годин після затримання або арешту та адміністрацію за місцем роботи — не пізніш як через 12 годин. Далі Закон «Про державну податкову службу в Україні» пропоновано доповнити статтею 11-1, яка регулюватиме порядок планових (не частіше одного разу на рік) та позапланових перевірок (наведено перелік випадків, за яких може здійснюватися така перевірка). При цьому суб'єкт, що перевіряють, попереджатимуть про проведення такої перевірки за 10 днів. До Закону «Про державну контрольно-ревізійну службу в Україні» передбачено внести зміни, які позбавляють Головне контрольно-ревізійне управління України, контрольно-ревізійні управління АРК, в областях, містах Києві та Севастополі права проводити ревізії та перевірки повноти оприбуткування, правильності витрачання та збереження валютних коштів. Також досить цікавою є запропонована зміна до Закону «Про попереднє ув'язнення»— передбачено тримати окремо осіб, яких підозрюють у вчиненні господарських злочинів, від інших осіб, що перебувають під вартою.

Юлія ЄЛТУНОВА.

З початку скликання зареєстровано (станом на кінець вересня 2004 року) 3310 законопроектів та 3199 проектів постанов

СУСПІЛЬСТВО

ПРОЩАННЯ З КАСАЄВИМ

ЖИТТЯ БЕЗ РЕТУШІ

На похорон шанованої касаєвцями Параски Кравець зійшлися всі, хто ще міг ходити. Проводжали її в останню дорогу й зовсім немічні: тінями стояли попідтинню, немов почесна варта. Остання варта серед пусток, сухих дерев та густого бур'яну на двох сільських вулицях, що сходяться на перехресті.

Немов на кладовищі, живуть тут останні аборигени, нікому не потрібні на білім світі. Було колись веселе село на двісті дворів серед райської природи — і нема. Умирає Касаєво, йде в небуття. Послухаймо, що про це кажуть старі касаєвці.

ВАСИЛЬЄВА Людмила Андріївна:

— Полетіла Пашина душечка за синії хмари. Може, хоч там знайде царство небесне. А тут мучилася, та й тільки. Молодою гнула спину в колгоспі за трудодні. У війну настраждалася у концтаборі. А ці реформи зовсім добили Кравчиху. Лютої зими виходила на шосе і падала навколішки перед панами в лакованих машинах: просила привезти їй хлібця з Чаплини. За її гроші. А ті пролітали мимо. Померла бідолаха фактично від голоду. Всім нам тут таке буде — покинуті ми...

Я сподівалася, що мені, інваліду, хоч пенсію добавлять. Довго збирала довідки, документи, аж до міста їздила і на станцію ходила пішки. Намучилася. Жду, жду, ніхто нічого не добавляє. Пішла до свого інспектора. І почула, що загубили мої папери. Кажуть, треба було копії робити. Коли б то в Касаєвім можна було їх робити! Тут не те, що копії — хліба, солі, сірників, мила не купиш. Он стрічають мене дві мої подружечки-кицьки, сидять на воротах, дожидаються. Вони знають мої біди, бо їм все розказую, їхнє мур-мур слухаю. Бо ні телевізора, ні газет. Просила радіо провести, так сміються: нащо воно вам, бабо?

ЛЮБИМЦЕВА Марія Федосіївна:

— Добре Парасці, скінчилися її муки. Мені б оце вмерти, так не дає Бог смерті. Скільки мої руки роботи переробили! Найбільше — у фашистському концтаборі. Люди мерли там, як мухи, а я все руками оцими робила, тому й вижила. Сама була хоч і дрібненька, але повненька, і ручки білі, пухкенькі... І судженого свого, Петю Любимцева, ними обнімала, і пироги пекла, і квіти саджала, і худобу на фермі порала. Все робила! І все — на благо Родіни.

Через місяць мені буде 80 літ, а ні разу не відпочивала. А, ні! Таки раз лежала в лікарні — коли колгоспні бички показилися, так і нам якісь уколи робили. Отоді й спочили трохи мої руки. Тепер ось вони, як граблі. По добру воду вже не ходжу, бо не донесу. П'ємо свою, гірку. Хазяїна ніякого: все порозкрадали. Сидимо з дочкою-інвалідом у дворі, бо підеш куди, так і хату розберуть бомжі. Рученьки не слухаються, а поратися треба, бо їсти хочеться.

ФЕСЕНКО Ольга Макарівна:

— Оце як похорон, то хоч людей побачиш. Дожилися! Скоро вовки заведуться. А було ж... Оцю хатку ми з чоловіком будували після війни. Я з Германії повернулася, з остарбайтерів, він з фронту. Хату ставити все село помагало. Важка робота, але з піснями, жартами. Яке ловке село було! А чоловік мій, Степан Петрович, майстровитий був господар. І коваль, і тесля, і до коней, і до худоби. Оця лавочка — його робота. Отут, на лавочці, вся вулиця вечорами збиралася. Наловимо раків у ставку, наваримо і пригощаємо всіх. Гомін, сміх дитячий, пісні. Тепер і ставка нема: «круті» воду спустили. Раді б і нас стерти із землі, так ми живучі, бо робимо багато, а їмо, як завжди, мало. Он вертаються люди з кладовища — значить ще живі...

КОРОЛЕНКО Марія Павлівна:

— Чужі люди бачили, як ми ремонтуємо свою стару хату, й казали: нащо її чепурити, як їй скоро кінець? Та то чужі! А наші, дивлячись, як мої внучечки Катя та Саша розмальовують віконниці, раділи і згадували старі часи. Тут і моя молодість пройшла. В оцьому дворі батьки справляли мені весілля. Все село зійшлося. Столи прогиналися від наїдків. Особливо запам'яталися кавуни, якими всіх частували. Дядьки та брати притягли дерево і поставили на воротах, щоб мій наречений з Чаплинки не прослизнув без викупу... В цьому дворі росли наші діти. Тепер вони освічені, багато працюють, подорожують, а сюди на все літо віддають своїх дочок. І нам всім добре. А ремонтуємо, бо ми, касаєвці, завжди так робили...

ПІДДУБНИЙ Євген Федорович:

— Старість — не радість. Велосипед тепер мені перший помічник і водовоз. З водою у нас просто біда. Раніше, було, хоч Паращенко воду возив своїм пайщикам, а тепер самі мусимо це робити. От і виручає велосипед. Тут є й зовсім немічні люди, які вже забули смак доброї води. Важко нам, але живемо. Раді, що діти на літо онуків привозять. Мої аж з Мурманська приїжджають...

СЕЛІВАНОВА Галина Макарівна:

— Оце їду з тирла, кручу педалі. Стала спочити і задивилася на ставок. Тепер це пустеля. Аж серце защеміло. А ще недавно там було зелено, затишно. Я, коли працювала дояркою та на пташнику, часто там перепочивала з дівчатами. На пташнику наша зміна —Люба Підріз, Валя Манько, Галя Рощина та я —утримувала 15 тисяч курчат і 6 тисяч курей. Щодня збирали по три тисячі яєць. Добре жили тоді, бо була робота, і ми були молоді. На дні народження бригадою збиралися коло ставка. Якось мені навіть сервіз подарували. Тепер моя годувальниця — корівка. Здаю молоко по 65 коп. за літр заїжотним перекупникам, через 10 днів отримую гроші. З кожним днем тяжче виживати...

ШКОПА Клавдія Олексіївна:

— Яка від пенсіонерів користь державі? А ніякої! Неперспективні ми, а з нами й усе село наше. Ото й не бачити нам ні газу, ні води, ні хліба. Будемо лазити з ціпками, бо де ті сили? Колгоспу віддали! У мене ноги нікудишні, бо увесь вік на фермі робила — у воді, в чоботях гумових. І грамоти давали, і медалі, і фотографували на Дошку пошани. Ну й що з того? Пенсія мала, а газ уже по 63 гривні за балон. А на мої пенсії —четверо їдоків: син та онуки. Біда нам тут та й годі! Ось і сусідка моя Галя Пріщенко також на свою пенсію, яку заробила на фермі, живе з онуком. То була мала пенсія, а тепер ще менша —зняли десятку. Кажуть, досить і того. А онук у неї калічка з роду. А допомоги на нього ніякої; втішають її: здоров'я деяких дітей ще гірше. Отак і виріс, немов здоровий. Уже до військкомату його викликали. Невже братимуть до армії?

ПРИЛОУС Валентина Федорівна:

— Ми тут не живемо, а немов кару відбуваємо. А які наші гріхи? Хіба що робили, як воли. І я, і багато моїх ровесників були в Німеччині. Наша молодь зросла на цій землі здоровою, роботящою, тому німці й вивозили нас. Скільки горя зазнали ми там. А пізніше — податки, трудодні. Я по чвертці молока брала в сусідки не для дитини, а щоб план виконати. А голод який пережили! Хай те не вертається. Вижили. А тепер кинуті тут напризволяще. Ні хліба не купиш, ні порошку прального, ні мила, нема, ні води, ні газу. Ось на уколи мушу до Чаплини добиратися. Невже тут медпункту не можна організувати? Але хто нас почує?

НОЖЕНКО Федір Євдокимович:

— Тепер збираються касаєвці лиш на похороні. І не віриться, що колись було інакше. У клубі, навпроти нашої хати —збори, свята, кіно, танці. Завклубом Аркадій Колодуб вів художню самодіяльність. Біля пам'ятника 46 землякам, які загинули на фронті, хлопці складали присягу і йшли служити в армію. Після війни в Касаєвому щороку толокою зводили по 12 хат. У 1957 році, коли я будувався, хат було так густо, що не всім вистачало місця. А ферма? Тут колись 70 доярок утримували 600 корів і 550 телиць. Ферма була чи не найкращою в районі. Сюди приїжджали з усієї області за досвідом. Приємно працювалося. Моя дружина Віра Іванівна могла б розповісти про пташник, де була бригадиром. Скільки там птиці вирощували! І де це все? Як прогавили розвал такого господарства? Все вивезено, продано, здано на брухт. Накрилися наші майнові паї. Досі не видали заборговану зарплату. Рятуйся хто як може. Нас обкрадають бомжі й нероби, змушують тримати язика за зубами, ще й погрожують спалити. А правоохоронцям потрібні не наші скарги, а якісь докази, а ще плата за бензин. Вмирає Касаєве. Отак вмиратиме й Україна, як не схаменемося. Згадаєте колись мої слова...

* * *

— До Чаплинської селищної ради належать п'ять населених пунктів, з них три неперспективні, — каже Валентина Георгіївна ПРОНІНА, секретар селищної ради. — Це Касаєве, Рівне і Петрикове. Торік народилося в нас 60 дітей, а померло 123 чоловіка. Залишилися старики. 20 соцпрацівників (п'ятеро на велосипедах), обслуговують 209 престарілих. А потребують допомоги набагато більше. Зібрати б їх до одного будинку з усіма вигодами! От якби знайшовся благодійник! Віддячили б йому за любов до ближніх. А поки що повсюди безгоспні хати. Через півроку після смерті хазяїна можна хату набувати у власність або продавати. Але вже на другий день після похорону там нема ні вікон, ні дверей. Ніхто ту хату вже не купить, а ми не маємо права хоч тимчасово вселити туди тих, кому нема де жити. Колгосп розпався, магазину нема. І ми зарадити не можемо. Тепер такі села разом з людьми нікому не потрібні. Невдовзі тут «зачистять територію» — все зрівняють із землею, наче так і було. Залишилося діждатися, поки всі касаєвці вимруть...

Ніна ТИТОВЕЦЬ.

Васильківський район Дніпропетровської області.

Біля розбитого корита

Кримінальні справи щодо несправедливого розподілу землі та майна з'являються мов гриби після дощу

ТЕНДЕНЦІЯ

Якщо в інших регіонах аграрним реформам, що запроваджувалися зверху, здебільшого противилися, то в багатьох селян Тернопільщини вони знайшли підтримку. Це було обумовлено історично. Старші люди ще пам'ятали, як господарювали на своїх «моргах», знали, де була батьківська земля. Тому чимало колишніх колгоспників вийшли зі своїми паями і почали газдувати самі. Але ейфорія швидко минула. До землі рвалися переважно люди похилого віку, а сили вже не ті. Та й чим обробляти гектари? Підтримки держави не дочекалися. Молодь, зрозумівши, що біля землі особливо не заробиш, а праця без техніки каторжна, роз'їхалася у пошуках легких заробітків по закордонах. Є села, де в найближчі роки у першому класі не буде жодного учня!

В аграрному секторі, як ніде, відчутне правове свавілля: хто сильніший, той і пан. Найбільше звернень до місцевої влади, органів прокуратури з питань реформування господарств, орендної плати, особливо за майно. Дуже часто керівники новоутворених формувань використовують майно пайового фонду без будь-якої плати, а деякі взагалі привласнили його. Органи прокуратури області порушили до ста кримінальних справ. Однак поїзд уже пішов...

Скажімо, в Гусятинському районі в результаті реформування на базі 40 КСП було утворено 52 агроформування з приватною формою власності на землю та майно. Але жодне з них не стало правонаступником колишніх КСП. Як наслідок, у районі залишаються неліквідованими і не внесеними з Єдиного державного реєстру 39 КСП. За ними значиться 2,7 мільйона гривень заборгованості з бюджетних позик, більш як 100 тисяч гривень невиплаченої зарплати. Досі не завершено документальне посвідчення права власності колишніх членів реформованих КСП на майнові паї. Але навіть якщо документи оформлені, то третина господарств орендну плату людям не виплачує, а якщо й платить, то не повністю. До того ж про гроші не йдеться. Лише п'яту частину сум виплачено торік зерном та іншою сільськогосподарською продукцією, решта —послугами. Є порушення і в орендно-земельних відносинах. Частина господарств платить власникам паїв менш як 1,5 відсотка вартості орендованої землі. І навіть ці суми не виплачено сповна: торік селянам заборгували більш як 400 тисяч гривень. Така ситуація в одному з кращих районів області, де обробляється вся земля і де вирощують непогані врожаї. Що казати про інші?

Рівень розрахунків за оренду майна загалом по області торік становив 62,6 відсотка. При цьому господарства Борщівського району розрахувалися за оренду майна лише на 8,4 (!) відсотка, Монастириського — на третину, Чортківського і Збаразького — наполовину. Торік у жодному районі області цілком не розраховувалися із оренду землі. Якщо загалом по області цей показник становив 86,6 відсотка, то у Борщівському районі —48,5, Монастириському — 67, Кременецькому — 70. Цього року, щоправда, ситуація дещо краща, але хто погасить борги за минулі роки?

Свого часу в області наламали дров. У порыві реформаторства колишні керівники області, а вони змінювалися, мов у калейдоскопі, дали змогу новоутвореним формуванням розпочинати, як кажуть, з чистого аркуша. З 584 реформованих КСП до кінця не ліквідовано 445, з них 334 не є правонаступниками. І якщо держава частину своїх боргів простила, то хто поверне людям заборговану зарплату? Суди виносять рішення на користь селян, але вони здебільшого залишаються невиконаними: немає правонаступників — немає боргів. Що казати, коли до обласної комісії з реформування господарств донедавна входили люди, які давно в цій сфері не працювали.

І лише тепер з приходом нового голови адміністрації Михайла Цимбалюка ситуацію намагаються виправити. Для початку доведеться здійснити інвентаризацію майна реформованих КСП, вивести так звані залишкові КСП з Єдиного державного реєстру, вирішити питання про правонаступництво, заново переглянути склад комісій з майнових питань, щоб частини колишніх колективних господарств ініціюється питання про банкрутство. Можливо, з часом вдасться навести хоча б елементарний порядок у цій важливій сфері. Але хто поверне людям віру у реформи, в державу? А ми кажемо про приватизацію землі...

Любов ЛЕВИЦЬКА.

Тернопільська область.

Мал. **Віктора ПОПОВА.**

КУЛЬТУРА

Образ і характер народностей Донецького краю

Недавній благодійний виступ заслуженого ансамблю пісні і танцю України «Донбас» у Палаці культури міста-курорту Бердянська залишив незвичайні й незабутні враження. Глибокий український дух, любов до Батьківщини майстерно передані мовою мистецтва.

За роки свого існування колектив гастролював майже у всіх куточках нашої держави, у багатьох зарубіжних країнах.

«Донбас» — лауреат багатьох міжнародних фестивалів, зокрема фольклорного танцю у США, народного танцю у Греції. На всесвітньому фестивалі у Північній Кореї (1994 р.), де змагалися у майстерності творчі колективи 56 країн, журі одностайно присудило перше місце і головний приз ансамблю пісні і танцю з Донбасу. І цього ж року — ще дві перемоги на фестивалях в Іспанії, 2000 року — в місті-побратимі Донецька Шарлеруа (Бельгія).

Чудове володіння танцювальною технікою, вміння розкрити образ і характер багатьох народностей донецького краю, різноманітність та емоційність музичних ритмів, національний колорит, художній смак творчих керівників і артистизм виконавців — все це приносить колективу незмінний успіх.

В ансамблі працювали такі видатні митці, як народні артисти СРСР Павло Вірський та Юрій Богатиков, народні артисти України Олексій Гомон та Олександр Литвинов, заслужений діяч мистецтв України Валентин Михайлов та багато інших.

Творче життя колективу, його концертна діяльність протягом усіх 65 років існування спрямовані на збагачення скарбниці національної культури та культури Донецького краю, піднесення етичних та естетичних досягнень українського народу, утвердження загальнолюдських ідеалів.

Колектив ансамблю проводить велику благодійну діяльність. Це творчі зустрічі, концерти для інвалідів, ветеранів війни, дітей-сиріт, школярів, студентів, працівників сільського господарства, воїнів української армії та малозабезпечених верств населення.

І нещодавно, під час творчого звіту майстрів мистецтв і художніх колективів Донеччини у Києві, цей ансамбль був помітним і виразним серед інших.

Олексій МІЩЕНКО.

Ліпше, щоб не довелося

ФОТОРЕПОРТАЖ

На Південноукраїнській АЕС — аварія. Горить головний маслоблок у машинному залі турбогенератора №1. Стався викид в атмосферу радіоактивних продуктів. Сильний вітер відносить радіоактивність до Південноукраїнська. Наслідки можуть бути невідворотні.

Слава Богу, все це — не в реальності. Це сюжет комплексних навчань органів управління і сил цивільної оборони з ліквідації наслідків аварій на АЕС. Навчання такого рівня і масштабу відбуваються в Миколаївській області вперше за десять років. Їх мета, каже начальник головного управління МНС України в Миколаївській області генерал-майор служби цивільного захисту Микола Поступальський, — проаналізувати і визначити готовність сил і засобів цивільної оборони до надзвичайної ситуації на потенційно небезпечному об'єкті.

З групою журналістів прибуваємо до місця навчань, на Південноукраїнську атомну станцію. Мені цікаво, адже мої пізнання в цій області обмежені піонерською «Зірницею» і курсом у школі з одяганням ненависного протигаза.

Перший пункт навчань — командно-штабне засідання. У залі перебувають люди з обласних управлінь, відомств. Кожний виступає з доповіддю про дії в надзвичайній ситуації: оповіщення населення, організація зв'язку, медзабезпечення, радіаційна розвідка, охорона порядку, інформування влади та інше. А головне — локалізація і ліквідація наслідків аварії.

Слухаю доповідачів, відзначаю: якби таку нараду проводили у надзвичайній ситуації, то навряд чи її вдалося б нейтралізувати. Надто вже багатослівними здалися виступи. Дехто починав ледь не з історії створення відомства! Хто звик до «засідалівок», не дуже-то готовий до оперативності.

А ось хто справді працює оперативно, то це підрозділи пожежних частин. На 13.00 ми прибуваємо на місце події, до машинного залу першого енергоблока. Повідомлення про пожежу надійшло саме в цей момент. Через хвилини, а точніше о 13.06, примчали пожежні машини з рятувальниками частини №14 з охорони станції. Вони перші входять в умовну зону вогню. Біжу поруч з керівником гасіння пожежі. Він моментально оцінює обстановку і повідомляє по рації: «Горить масло на площі 300 метрів, створилася загроза поширення, пожежа вищої, третьої, категорії складності!» А рятувальники в цей час уже розгортають стволи, починають пінну атаку, засипають спеціальним порошком, охолоджують конструкції потужними лафетними стволами.

— Наслідки такої пожежі насправді були б катастрофічні, — каже представник оперативно-координаційного центру головного управління МНС Дмитро Жиголін. — Адже якщо не зупинити пожежу, цех просто зруйнується. Та не це найстрашніше. Можлива зупинка реактора, викид радіоактивних речовин і розрив самого реактора.

У кількох метрах від «пожежі» — оперативний штаб. Сюди надходить уся інформація про гасіння. Начальник штабу викрикує завдання по рації, не перериваючись, записує інформацію, віддає накази підлеглим. Чую: «У роботі всі три стволи», «Готовий транспортний коридор для дезактивації», «Почато пінну атаку», «Зал герметизовано», «Реакторну установку заглушено». Тут-таки, у штабі, довідуюся: є перший потерпілий, обмотник цеху. Із сиреною під'їхала «швидка», надали першу допомогу, обмотника відправлено до лікарні.

Водночас у самому Південноукраїнську триває евакуація. Повідомлення про пожежу передають по радіо і ТБ, через гучномовці. Паніки немає. Евакуйовані — студенти місцевого технікуму. З речами вони залишають гуртожитки, сідають в автобуси. Транспорт формується в колони і їде за місто, в село Мигія сусіднього Первомайського району. Під'їжджаємо до Мигії, там проміжний пункт евакуації. Люди і машини проходять дозиметричний контроль, санобробку. Евакуйовані змінюють заражений одяг на новий, після чого переїжджають до Первомайська, за 30-кілометрову зону. На цьому навчання закінчуються.

Можливо, побачене і нагадало вже забуту гру «Зірниця». Можливо. Якби не кілька моментів. Вразив масштаб навчальної операції: сотні рятувальників, десятки автомобілів пожежної техніки. Усі діяли злагоджено і впевнено. Умовну пожежу загасили за 40 хвилин. І в тому, що кожний розумів серйозність того, що відбувається, сумнівів не було. А коли останній рятувальник вийшов з «поля бою» і вимовив крізь піт, що заливав очі: «Пожежу ліквідовано», сумніви розвіялися й у журналістів. Рятувальники врятують. Але ліпше, щоб їм не довелося цього робити.

Олена ІВАШКО.

Миколаївська область.

На знімках: останні накази перед початком навчань; перші прибули на місце пожежі рятувальники частини № 14; працює оперативний штаб; рятувальники спускаються гасити пожежу на рівень мінус чотири метри.

Фото автора.

Краєзнавчий десант до волинських Афін

(Початок на 3-й стор.).

Місто музеїв

Щоб побувати в усіх музеях Острога, мало одного дня. Адже тут, у залишку замку князів Острозьких, розміщений краєзнавчий музей, у старовинній вежі — Музей книги, де є розкішна колекція стародруків. Тут вам обов'язково розкажуть про першодрукаря Івана Федорова, який в Острозі 1578 року заснував кириличну друкарню. Тут у 1581 році побачила світ перша повна друкована слов'яномовна Біблія, у 1580-му — перший слов'янський буквар, у 1619-му — перша слов'янська граматика...

Музеї нумізматики виставлено найзначущі нумізматичні збірки. Інші чекають слушного часу, щоб гідно представити свою епоху (у запасниках 54 тисячі експонатів, колекції волинського іконопису XVI—XVIII століть, а нумізматична збірка нараховує 11 тисяч монет, паперових грошей, нагород різних епох).

Час у Музеї нумізматики спливає швидко — настільки цікаво розповідає завідувач відділу нумізматики Державного історико-культурного заповідника міста Острога Олександр Позіховський, людина, для якої духовні скарби важливіші за матеріальні. Таких по-доброму фанатично відданих своїй роботі людей не так уже й багато в наш час. Відчуваєш, як повно володіє він інформацією про нумізматичні раритети: про кожен з них може розповісти багато цікавого, чого і в літературі не знайдеш. Ось, скажімо, його розповідь про гроші кінця XIX—початку XX століття стала одночасно і розповіддю про тогочасне життя мешканців Острога, про їх купівельну спроможність:

— При Острозькому міському спрощеному управлінні існувало відомство, яке вивчало ціни на промислові та продовольчі товари і щомісяця складало відомості, які збереглися в архіві. У квітні 1881 року рядовий житель Острога за фунт житнього хліба платив 3,5 копійки, пшеничного — 4,5 копійки. Щоб мати уявлення про купівельну спроможність людей, скажу, що в 1906 році вчитель місцевої жіночої гімназії Давид Бичковський мав річну зарплату 3400 карбованців.

Загалом же кожен музей в Острозі — це клондайк пізнавальної інформації про історію нашого краю. Тож цілком природно, що через це місто проліг один з туристських маршрутів. Загалом же він проходить через древні Корець, Острог, Дубно, село Пляшева Радивилівського району, де 1651 року відбулася знаменита битва під Берестечком...

Екскурсію в Острозькій академії проводить Ярослава Бондарчук.

Про що мріяв князь

Своєю другою назвою, волинські Афіни, Острог завдячує Острозькій слов'яно-латинській академії — першому вищому навчальному закладові Східної Європи, заснованому 1576 року князем Василем-Костянтином Острозьким, надзвичайно багатою людиною, який володів землями від Києва до Львова, мав 60 тисяч підданих і річний дохід у 10 мільйонів злотих. Але його місце в історії визначилось не багатством і владою, а тим, що він зробив для української культури.

Князь запросив до академії найкращих викладачів того часу. Першим ректором став визначний учений Герасим Данилович Смотрицький. В Острозькій академії вивчали церковнослов'янську, давньоєврейську, давньогрецьку, латинську мови, що було ознакою вищої освіти у XVI столітті й давало можливість продовжити навчання в західноєвропейських університетах.

Острозька академія проіснувала шістдесят років. Вона плекала еліту нації. Серед її випускників гетьман Петро Конашевич-Сагайдачний, київський митрополит Іов Борецький, один з найвидатніших письменників XVII століття Іван Вишенський, син князя Олександр Острозький, який став мучеником за православну віру, Даміан Наливайко (брат Северина Наливайка), який одним з перших почав перекладати богословські твори на українську мову, та інші.

На жаль, близько 1636 року Острозька академія припинила своє існування. І лише із здобуттям Україною незалежності стало можливим відродити в Острозі Острозький вищий колегіум, якому указом Президента України у 2000 році надано статус Національного університету «Острозька академія».

Відтоді він став справжнім осередком науки, сюди їде по знання талановита молодь з усіх куточків України. Спудеїв приваблюють новітні освітні технології, високий рівень кваліфікації викладацького складу, хороша матеріально-технічна база (комп'ютерні класи, мультимедійна апаратура, віртуальна бібліотека, ресурсний центр тощо), наукова бібліотека з найновішою літературою, старовинними рукописами та стародруками. Тут продовжили традицію, яка існувала колись в академії, — вивчати мови. Через те що спудеї однаково вільно володіють українською й англійською, це дає їм змогу продовжувати навчання за кордоном, слухати лекції кращих зарубіжних викладачів.

— Оскільки держава фінансово підтримує відновлений вуз, то 85 відсотків навчальних місць — державні, тобто в нас може здобути вищу освіту талановита молодь із малозабезпечених сімей, — розповідає проректор з навчально-виховної роботи Василь Жуковський. — Прозора вступна кампанія (письмове тестування) дає рівні можливості всім абітурієнтам.

Нова, або Кругла вежа (XV—XVI ст.).

Навчатися в університеті нелегко, але цікаво, бо діє модульно-рейтингова система. А ще тут змістовно відпочивають, займаються спортом: є чудові корти, футбольне поле, спортивний зал. Цікаво, що територія вузу оголошена вільною від тютюну, алкоголю та наркотиків.

Що для мене Острог?

— Це запитання мені часто ставлять, — каже міський голова Острога Тарас Пустовіт. — Острог для мене — це місто, куди я завжди прагнув, за яким, де б колишня кар'єра військового мене не заносила, я завжди скучав, це місто, де похований мій батько. Тож мені хочеться, щоб воно було затишним. Це, на мою думку, значною мірою залежить від мене як міського голови та моєї команди. Але одна справа — бажання, інша — фінансові можливості. Саме останні були дуже обмежені, бо ж місто два роки тому передали мені з величезними боргами. Не буду переповідати, як удавалося їх позбутися, але з мільйонного боргу залишилось 80 тисяч гривень.

Великі надії у розв'язані проблем міста Тарас Пустовіт покладає на кошти, які будуть виділені у рамках урядової програми з розвитку населених пунктів, розміщених у 30-кілометровій зоні АЕС. А древній Острог — сусід Хмельницької атомної. За рахунок них міський голова збирається поліпшити матеріальну базу освітніх закладів та закладів культури, завершити 35-квартирну багатоповерхівку, куди відселити людей з аварійних будинків, відремонтувати водоканалізаційні мережі, дороги, провести реконструкцію котелень.

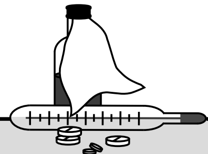
— Місту дуже допомагають народний депутат України Павло Сулковський, голова Рівненської облдержадміністрації Микола Сорока, голова Рівненської обласної ради Роман Василишин, — каже Тарас Пустовіт. — Я дуже радий, що історією Острога цікавляться туристи (туристичний бізнес ми віддали у приватні руки). Але я прагну, щоб у мого древнього міста було ще й гарне майбутнє.

— На мою думку, нинішньому депутатському корпусові, міському голові Острога Тарасу Пустовіту це вдається, — підсумовує перший заступник голови Рівненської обласної ради Валентин Крока. — Та головне, що в місті людяно ставляться до ветеранів, найменш соціально захищених, інвалідів. Тобто людина тут не відчуває себе забутою.

Олександра ЮРКОВА.
Фото Анастасії СИРОТКІНОЇ.

Голова профспілки «ГУ» Марія Давиденко дарує фірмову футболку міському голові Острога Тарасу Пустовіту, праворуч — перший заступник голови Рівненської облради Валентин Крока.

«ЛІКАРНЯНИЙ ЛИСТОК»

Покладіть свою кров у... банк

І ви отримаєте не тільки медичну страховку, а й гривневі дивіденди

Тим, кому хоч раз у житті доводилось шукати кров чи препарати з неї для тяжкохворого, знає, яка то складна проблема. Коли йдеться про великі об'єми, як правило, доводиться самому не тільки відшукати кілька донорів, а ще й домовитися з ними про винагороду. При цьому жоден хірург не наважиться на операцію, не заручившись гарантією того, що родичі подбають про необхідний запас препаратів з крові.

Традиційна система добровільного донорства давно дала тріщину. Волонтерів, які прагнуть здати кров лише із гуманних почуттів, стає все менше. А придбати її традиційним станціям переливання крові дедалі важче. Хоча кров доводиться купувати за мінімальними розцінками, державного фінансування при цьому вочевидь не вистачає.

Академік, доктор медичних наук, почесний донор України Іван Азарський свого часу серйозно займався медичними проблемами крові. Саме йому належать дослідження в галузі оксигенації, тобто киснового її збагачення. Отримані препарати допомогли розв'язати проблеми в лікуванні цілого ряду захворювань.

Азарський вибирав і вивчав сотні зразків крові. Він знайшов і провів початкові дослідження блакитної крові. Виявилося, що вона існує не тільки в поетичних фантазіях.

Але сьогодні вчений подивився на проблеми крові не просто з медичної, а й з... фінансової та юридичної точок зору. Разом із юристами він підготував проект закону про донорство, який передбачає створення державної системи банків крові.

Ідея проста: кожен може покласти в банк на зберігання... свою кров. При цьому, як в кожному банку, можуть бути гарантовані і відсотки, і певні пільги, і право на спадкоємність. От тільки для того, щоб відкрити рахунок, потрібно зробити не грошовий внесок, а здати свою кров.

Зробити це кожна здорова людина може двічі на рік, здаючи до п'ятисот грамів крові. З роками набігає доволі пристойна кількість. При цьому банк може зберігати як саму кров у законсервованому вигляді, так і препарати з неї близько двадцяти п'яти років. У разі потреби не треба шукати донорів, платити — просто «зніми» свою кров з власного, так би мовити, рахунку. Якщо такої потреби не буде, клієнт банку може просто продати свої «заощадження». В такому випадку обов'язково відкривається грошовий рахунок.

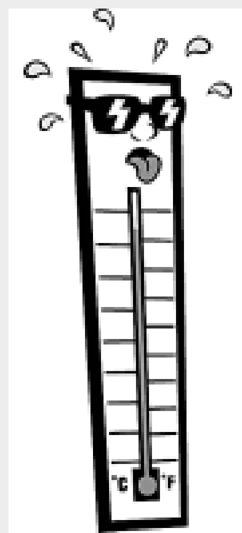
— Звичайно, все це можливе лише за початкової державної фінансової підтримки, щоб «запустити» механізм. Далі він працюватиме безперебійно, оскільки потреба у таких медичних препаратах вічна. Так само як і джерело їх здобування, адже завжди знаходяться люди, готові продавати свою кров. Зрозуміло, за пристойну ціну, — переконаний Азарський.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Ірина КОЗАК.

Хмельницький.

У Луганську завершився перший етап безплатного флюорографічного обстеження жителів міста. Акцію проводять з ініціативи управління охорони здоров'я облдержадміністрації. На одному з ринків обласного центру було встановлено пересувний цифровий флюорограф і проведено профілактичне обстеження легень усіх бажаючих. Усього обстежено більш як 400 осіб. Відповідно до встановленого графіка пересувний апарат працюватиме в місцях скупчення населення у всіх містах і районах області.

Алла АНТИПОВА.

***

Дитячий Фонд ООН (ЮНІСЕФ) та Міністерство охорони здоров'я України розширюють підготовку фахівців для надання анонімних, конфіденційних, безплатних медичних послуг і просвіти молоді в галузі репродуктивного здоров'я. Нещодавно лікарі-гінекологи, акушери, дерматовенерологи, психологи з Києва, Одеси, Полтави, Донецька, Севастополя розглядали проблеми підліткового віку, груп і поведінки ризику, методики консультування, обговорювали ефективні напрями цієї діяльності, зібравшись на семінар у Кам'янці-Подільському на Хмельниччині.

Віра ШПИЛЬОВА.

Хмельницька область.

***

Наша газета уже повідомляла, що у невеличкому гірському райцентрі Верховина, що на Прикарпатті, сталося групове захворювання учнів середньої школи-інтернату. Як повідомила заступник головного державного санітарного лікаря області Лідія Мурзова, причиною захворювання дітей стала ротавірусна інфекція. Її антиген виявлено в аналізах обстежених дітей. Саме ця інфекція і проявляється симптомами, на які скаржилися діти — головний біль, підвищена температура, болі в животі. Як правило, ротавірусна інфекція передається через брудні руки. Від чиїх саме брудних рук запущена інфекція в дитяче середовище, сказати важко. Але серед техперсоналу виявлено працівника, який є носієм цього вірусу, хоча він почувається здоровим.

Дарина НАЗАРЧУК.

Івано-Франківська область.

Від інфекції до біотероризму

ЛАБОРАТОРНА РОБОТА

Два роки Україна бере участь у програмі Всесвітньої організації охорони здоров'я «Зміцнення потенціалу національних лабораторій, які здійснюють контроль за епідемічно значимими інфекціями». Боротьба із ними неможлива без чіткої взаємодії тріади фахівців — інфекціоніста, епідеміолога і бактеріолога, зазначили учасники міжнародної наради, присвяченої удосконаленню діяльності таких лабораторій.

Фахівці зазначають високий і стабільний епідемічний потенціал деяких особливо небезпечних інфекцій. Не є винятком Донецька область, яка має свої регіональні особливості. Найбільше тривожить медиків ситуація із захворюванням на туберкульоз (щороку реєструють понад 3 тисячі нових випадків) та ВІЛ-СНІД (вже виявлено близько 22 тисяч інфікованих).

Під пильним наглядом санітарних лікарів області перебуває холерний вібріон. Хоча останніми роками випадків захворювання на холеру і не зареєстровано, цього року в Україні 39 проб води підтвердили наявність вібріону. Із них 32 проби взято на території Донеччини. Тобто потенційна небезпека зберігається — так само, як і імовірність зараження лептоспірозом, туляремією, хворобою Лайма, сказом, сибірською виразкою.

Вчасна і точна діагностика потребує грунтовної матеріально-технічної бази. Між тим термін експлуатації понад 70 відсотків обладнання перевищує 10 років. Брак сучасних експрес-методів діагностики особливо відчутний у нинішніх умовах, коли медикам доводиться протистояти не просто небезпечним інфекціям, а подекуди й біотероризму.

Довідка «ГУ».

Лабораторні дослідження з особливо небезпечних інфекцій в Україні здійснюють 30 лабораторій. Щороку в них проводять майже 600 тисяч діагностичних і профілактичних досліджень.

За словами представника України в комісії із питань моніторингу, верифікації та інспекцій Ради безпеки ООН Аркадія Анісімова, незалежно від тактики приховування досліджень у галузі біологічної зброї майже завжди цьому процесу супутній один і той самий слід — поява підозрілих спалахів інфекційних захворювань. Такими підозрілими випадками дослідники вважають, зокрема, спалах «сибірки» у Свердловську в 1979 році, епідемію SARS у Китаї в 2004-му та інші. Вчасне і повне розслідування кожного випадку слугуватиме міжнародній безпеці і стане важливим заходом протидії загрозі біотероризму, зазначили учасники конференції.

Ліна КУЩ.

Мал. Вадима СИМИНОГИ.

КРИМІНАЛ

Сидітимуть!

Кіровоградськими судами завершено розгляд двох резонансних кримінальних справ за звинуваченням у бандитизмі. Організаторів та членів банд засуджено до різних термінів позбавлення волі з конфіскацією майна.

Банда гр. О. діяла на території Кіровограда та області з квітня 2001 року і була викрита працівниками управління по боротьбі з організованою злочинністю УМВСУ в області у березні 2002 року. 42-річний ватажок до того, як організував банду, мав солідний кримінальний досвід — п'ять судимостей за крадіжки, грабежі, втягнення неповнолітнього у злочинну діяльність, незаконне носіння, зберігання, виготовлення та збут холодної й вогнепальної зброї, боєприпасів і вибухових речовин.

Об'єктами злочинних посягань угруповання обирало індивідуальне майно заможних громадян та колективне майно сільгосппідприємств області. Залежно від розмаху скоєних бандою злочинів збільшувалася і її чисельність — від трьох до п'ятнадцяти членів. Майже всі вони раніше притягалися до кримінальної відповідальності, а дехто — не раз. Судом розглянуто 15 епізодів діяльності банди — розбійні напади та крадіжки. Усі вони повністю доведені.

Так, у травні 2001 року із домоволодіння мешканця обласного центру бандити викрали гроші й цінності на 94 тисячі гривень; у листопаді того самого року в селі Губівці Компаніївського району зі складу агрофірми «Золотий колос» викрали цукор та інші матеріальні цінності на 28 тисяч гривень; через два дні члени банди, одягнені у міліцейську форму, скоїли розбійний напад на домоволодіння мешканця села Панчеве (Новомиргородський район), заволоділи його документами, печаткою та майном на суму 48 тисяч 707 гривень.

Вироком місцевого суду Кіровського району Кіровограда організатора й ватажка банди гр. О. визнано винним у скоєнні низки тяжких злочинів і призначено покарання у вигляді 14 років позбавлення волі. Десятьом членам банди, які постали перед судом, призначено різні терміни покарання: від 12 до 14 років позбавлення волі.

Майже рік судовою палатою у кримінальних справах Апеляційного суду Кіровоградської області слухалася кримінальна справа за обвинуваченням у бандитизмі Олександра Ш. — організатора двох банд, які з осені 1999 року по липень 2002 року діяли на території Кіровоградської, Житомирської, Черкаської та Київської областей.

Організатор та керівник бандитських угруповань Ш. 46 років, він колишній армійський підполковник, учасник бойових дій в Афганістані, з 1993 року розшукувався органами внутрішніх справ Росії, а з 1996 року — правоохоронцями України за скоєння тяжких злочинів. Судом доведено вбивство Ш. у придорожньому кафе в Улянівському районі київського підприємця та майже двадцять розбійних нападів, скоєних членами організованих ним банд.

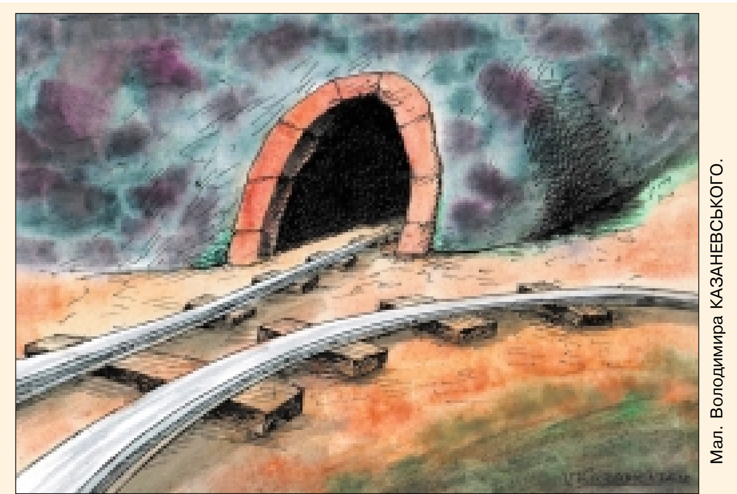
Тактику бандит вибрав переконливу. Тримаючи майбутню жертву під прицілом пістолета, Ш. показував їй журнал «Авто-профі» із своїм фото у рубриці «Їх розшукує міліція», показував також фото безвісти зниклих людей, стверджуючи, що це — справа його рук. У шокованих потерпілих забирали гроші, золоті вироби, інші цінні речі.

Затримали членів банди у серпні 2002 року. Правоохоронці під час затримання вилучили пістолети «Вальтер» та «Беретта», дві мисливські та одну малокаліберну рушниці, набої. А також папки з накопиченим матеріалом про діяльність інших банд, які Ш. ретельно збирав, вивчав та використовував у своїй злочинній діяльності.

Вироком апеляційного суду Кіровоградської області Ш. засуджено до 15 років позбавлення волі. Ще одного члена його банди — до 5 років позбавлення волі. Третій співучасник до суду не дожив, місць тому помер у слідчому ізоляторі. Четверо членів банди Ш. уже відбувають покарання згідно з рішенням Житомирського Апеляційного суду.

Наталія АЛЄКСЄЄНКО,
прес-секретар прокурора Кіровоградської області.

ДАЛІ БУДЕ

Мал. Володимира КАЗАНЕВСЬКОГО.

Від ведучої

Сьогоднішня сторінка буде неправильна. За правилами жити треба, але це — неможливо. Винятки має навіть правопис, не те що життя. Та й більшість з того, що буває поза якимись рамками, — виходить класно. Власне, тему нинішньої сторінки визначила стаття про фестиваль лівш, яких довгий час вважали «неправильними» людьми. Отже, «Далі буде» вмикає лівий поворот!

Ірина БУЛАНЕНКО.

Напівгрошику, покажи личко!

Між українськими істориками та нумізматами часто виникали суперечки про так звані напівгроші. Одні казали: у природі їх просто не існує. Другі свято вірили: колись таки знайдеться бодай один! Адже давні княжі грамоти згадують про цю мірку винагороди, плати чи повернення боргу. Блажен, хто вірить! Бо таки знайшлися київські та львівські півгроші. А от щодо подільських досі є категоричні заперечення.

Одного разу до археолога Володимира Захар'єва, котрий мешкає в Дунаївцях на Хмельниччині, завітав знайомий Віктор Кобзар. Приніс круглящок срібла, схожий на монету, печатку чи пломбу. Довго мудрували над ним, розібрали напис, що нагадував слово «Смотрич» (назва села на Дунаєвеччині), потім показали знахідку історику та нумізмату Олегу Погорілцю, який відшукав інформацію про ще дві монети, дуже схожі на цю. Одну з них знайдено в Угорщині, другу — у Вишгороді.

Пошуки увінчалися новими відкриттями. І цього року, у травні, на міжнародній конференції «Грошовий обіг та банківська справа в Україні: минуле й сучасне» Олег у співавторстві з колегою Савковим оприлюднив дослідження, з яким не могли не погодитися присутні, зокрема, відомий фахівець, професор Микола Котляр.

Знахідка і справді є монетою. Отим самим подільським напівгрошем, в існування якого не вірили. А належить він князю Костянтину Коріатовичу. Як відомо, брати Коріатовичі у другій половині XIV століття були правителями подільської землі з центром у Кам'янці. Але першою їх резиденцією був не Кам'янець, а Смотрич. Отже, тут карбували і гроші. Вдалося розшифрувати на всіх трьох монетах Костянтина Коріатовича: «Монета князя, дідича і господаря Смотрича». Є на реверсі і герб князів — святий Юрій, що долає змія. Як же опинився подільський напівгрош в Угорщині? Є два варіанти: у 1377 році брати Костянтин, Олександр та Борис присягнули польському королю Людовику, який мав також найменння Угорського. Тож до свого гербу додали ще й державний атрибут суверена. А може, загубили монету люди брата Федора, котрий, посварившись із ріднею, пішов із Кам'янця до підгір'я Карпат і заснував там поселення Мараморещ?

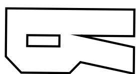

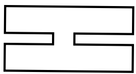
Так чи не так, а півгрошик опинився саме в тих руках, до яких і слід було потрапити. А міг би бути проданий, як шмат срібла!

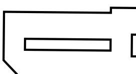
Віра ШПИЛЬОВА.

Хмельницька область.

ЦЬОГО ДНЯ

■ 1802 р. Створення Катеринославської губернії. ■ 1905 р. Початок всеросійського політичного страйку з вимогою заміни монархії на демократичну республіку. ■ 1912 р. Народився композитор і піаніст Дезидерій Задор. ■ 1927 р. Під Харковом відкрито дитячу трудову комуну ім. Дзержинського (керівник А. Макаренко). ■ 1944 р. Визволено від німецької окупації Белград. ■ 1949 р. Народився Валерій Борзов, легкоатлет, олімпійський чемпіон. ■ 1956 р. В СРСР засновано медаль «За освоєння цілинних земель». ■ 1970 р. У Москві відбувся перший тираж «Спортлото».

Хто тебе вигадав?

Подорожувати літаком — швидко, але, я сказав би, неспортивно. Зникає відчуття шляху. У цьому сенсі ліпше автомобілем. У будь-якій тривалій поїздці, незалежно від компанії, через якийсь час у салоні зависає тиша і кожен занурюється в свої думки. В такі моменти полюбляю почитати пришляхові покажчики і, зустрівши незвичайну назву населеного пункту, спробувати вгадати логіку авторів того чи іншого топоніма.

У більшості випадків усе зрозуміло: Лебедівка, Семенівка, Ракитне і навіть Старий Крим (Крим — похідне від тюркського фортеця). А от під Києвом є автобусна зупинка «Нова Україна». Іноді без детальних досліджень етимологію встановити неможливо, а іноді вона очевидна.

Їдемо, наприклад, до Херсона. Раптом праворуч покажчик — «Лівий Солонець». Ну добре — буває, але за пару хвилин ліворуч з'являється «Правий Солонець». Кілька секунд, як у дитинстві, розглядаєш руки і намагаєшся визначити сторони. Потім розумієш: років двісті тому автор невигадливого жарту прямував у протилежному напрямку. І, копіюючи незабутнього імператора, владно вказував — «тут закладемо Правий Солонець, а отам — Лівий».

Іноді трапляються сполучення, котрі інакше, як чиїмось жартом, пояснити важко. Є під Кременчуком село Недогарки. Вочевидь, його частині все-таки вдалося уникнути забутої згодом пожежі. Але пам'ять про неї, схоже, спливла, коли чиїсь світлі голови придумували нову місцеву колгоспу. З типового радянського набору було обрано «найвогненебезпечніший» варіант. Тепер в'їзд до цього населеного пункту прикрашає стела — «Село Недогарки. Сільгосппідприємство «Іскра». Для повноти образу я ще девіз більшовицької газети розмістив би, але творці, мабуть, вирішили не нагадувати, що «з іскри займеться полум'я».

Артем ДМИТРЕНКО.

ОТАКОЇ!

Бігова доріжка для слона

Керівництво зоопарку на Алясці (США) вирішило спорудити першу в світі бігову доріжку для слонів. Тренажер має збагатити життя слонихи Маггі й додати їй сил та енергії. «Слони — такі, як і люди: якщо їх і так годують, то рухатися їм абсолютно не хочеться», — каже директор зоопарку Текс Едвардс. — А Маггі треба трохи схуднути. Тепер інженери з гірничовидобувної галузі та керівництво зоопарку намагаються зрозуміти, який вигляд матиме цей агрегат. Бігова доріжка для слона обійдеться зоопарку, за різними прогнозами, в 150—250 тисяч доларів, **повідомляє УНІАН.**

НЕПИСАНІ ІСТОРІЇ

«І курка заливна...»

Оце відчув потребу написати цей спогад в пам'ять про свого колегу з міста Рівного Сергія Кириловича Мельничука. Ми чимало років працювали з ним власкорами у своїх регіонах. А Сергій Кирилович був ще й блискучим гумористом і за своє життя написав кільканадцять дотепних і смішних книжок.

Ось одна з історій, яку він розповідав.

У Рівненському обкомі партії працював колись не останнім начальником чоловік, котрий над усе полюбляв заливну курятину. Назвемо цього партійного начальника Іваном Івановичем. Отож хоч би куди він у своїй області приїздив, скрізь місцеві «вожді» неодмінно частували його заливною курятинкою. Інакше серця Івана Івановича не зворушити!

Навідавсь якось Іван Іванович у найвіддаленіший район області разом із кореспондентом Сергієм Мельничуком. Працювали вони там у поті чола — проводили фронтальну інспекторську перевірку лекторської пропаганди у трудових колективах. Аж ось настав час вечеряти. Гостей повезли до якогось ставка під верби, де вже стояли накриті столи. Все там було — і кури копчені, і кури смажені, щуки фаршировані й бідони з варениками, із сиром пироги та карасі в сметані, юшка та батареї пляшок з горілкою і коньяком. Ось тільки курятини заливної не виявилося. Така фатальна прикрість! Місцеві начальники, мабуть, забули про улюблену страву обласного Івана Івановича. Отже, вляпалися у біду, як курка в борщ. Адже Іван Іванович і «обидилися», і розгнівалися. Не виявили до його персони належної поваги, не пошанували. Та хіба так зустрічають високого гостя?!

Смаженим повіяло не лише від столів. Назрівало щось небезпечне: обурений Іван Іванович ладен був не сідати за стіл, а одразу, не повечерявши, їхати додому. Уже й водія свого покликав і наказав заводити авто. Зрозуміло, що завтра районному начальству буде непереливки. Включно з кадровими оргвисновками.

Ось тут і врятував їх Мельничук. Як розповідав Сергій Кирилович, йому дуже не хотілося їхати з Іваном Івановичем геть, не повечерявши та не випивши чарки. Який дурень голодним піде від столів, повних наїдків та напоїв? Ця загроза мобілізуюче подіяла на гумориста Мельничука. Він миттю склав віршованого експромта і звернувся з ним до Івана Івановича:

Вкиньте у рота курку,
і залийте у нього вина,
от вам і буде
курка заливна!

Жарт виявився настільки доречним, що не втрималися та від сміху попадали геть усі, хто там був. Іван Іванович — так само. Перелякана братва, котра оточувала його, полегшено зітхнула. Відсміявшись, обласний начальник геп-нувся на стілець і наказав:

— Наливайте. За таке гріх не випити. Люблю талановитих людей...

А, може, й сам схаменувся і не побажав «обижати» Сергія Кириловича. Що не кажи, а журналіст був двоюрідним братом завідувачеві відділу пропаганди та агітації ЦК Леоніду Макаровичу Кравчуку...

Залишається додати, що потім сам Мельничук полюбляв їздити у той район. Тамтешні керівники зустрічали Сергія Кириловича як свого благодійника і рятівника. І завжди щедро частували. А під третю чи якусь наступну чарку не забували подавати й курятину заливну. А як же без неї?

Микола НЕЧИПОРЕНКО.

Дніпропетровськ.

А ми підемо наліво

У Києві, у Бібліотеці мистецтв, пройшов фестиваль лівш. Організувала його Майя Потапова, котра ось уже протягом 50 років працює бібліотекарем. Найславетнішим, хоча й не єдиним талантом серед «неправильних» людей був Леонардо да Вінчі. Саме він уперше торкнувся проблеми лівш. І, бувши сам лівшею, намагався організувати і об'єднати «лівих». На вечорі виступив професор, доктор медичних наук Анатолій Чуприков. Свого часу він першим серед радянських фахівців висловив думку про те, що переучувати лівш не тільки не доцільно, а й згубно для них.

На той час у Радянському Союзі налічувалося приблизно 10 мільйонів лівш! Після оприлюднення статті Анатолію Павловичу довелося виїхати з Москви. Його керівництво не схвалило виявлену ініціативу і змусило вченого залишити місто. 1985 року вперше було видано офіційну відмову від переучування лівш.

Професор Чуприков розповів, що лівші, як правило, дуже обдаровані люди. Але в народі склався стереотип мислення — «ховатися під середнім рівнем, не виділятися». В одному з численних листів, адресованих Анатолію Павловичу, дві сестри лівші зізналися, що все життя носили в собі комплекс неповноцінності, що вони не такі, як усі. Через це 30 років «просиділи в дівках».

Учасники вечора змогли ознайомитися з виставкою художників лівш минулого і сучасності. Свої фотороботи надала і організатор фестивалю Майя Потапова. На одному з її знімків зображений художник-інвалід Олександр Губарев. Ще в дитинстві він втратив ліву руку. А згодом трапилося диво: обоє його дітей народилися лівшами.

Фото з архіву «ГУ».

На виставці серед багатьох цікавих книг було представлено й збірник «100 біографій великих». Як виявилося, 20 % відомих людей, описаних у цьому виданні, були лівшами. Знаменитих лівш вистачає й сьогодні. На фестивалі були присутні багато талановитих людей — музикантів, поетів, художників. Згадували прізвища відомих лівш — Валерія Меладзе, Олега Блохіна, Ігоря Завадського.

А найменшій лівші, котра була присутня на вечорі, Софійці Ляпіній, недавно виповнилося 6 років. Вона продемонструвала свої малюнки: «летючу» тарілку, візерунки з польових квітів, а також прочитала «дорослий» віршик про найсправжнісіньку любов.

Марина КОТЕНКО.

Інтонація і Мурчики

У нашому дворі є бабуся, яку дітлахи за незграбну ходу звуть «Баба Жаба». А вона на це тільки відмахується. Бабуню тут знають усі, бо вона цікаво спілкується з котами: називає кожного по імені. Але вся дивина в тому, що усі вони: Мурчики! Коли зранку виходить їх годувати, чутно на весь двір: «Мурчику, — Мурчику. Та не ти, ти вже їв. Мурчик, ага, ти! Ходи сюди». Коти чітко вловлюють інтонацію і слухняно не лізуть без черги. Вона і нас привчила розрізняти їхні імена. Оцей Мурчик, що на знімку, має звичку відпочивати на капотах машин. Тож він знає, що його ім'я звучить погрозливо: «Мур-р-р-чик!!!»

Анастасія СИРОТКІНА.

Фото автора.

Голос України

Редактор номера Віталій ЖЕЖЕРА.

Редколегія: Леонід **БРОВЧЕНКО**, Анатолій **ГОРЛОВ**, Сергій **ДЕМСЬКИЙ**, Віталій **ЖЕЖЕРА**, Іван **ІЛЛЯШ**, Світлана **ПИСАРЕНКО**, Віталій **СУДДЯ**.

Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ.

- За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець.
- (р) Платні матеріали.
- Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій.
- Рукописів не повертаємо.
- Листування з читачами — тільки на сторінках газети.
- При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.

Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, для підприємств і організацій — 60955.

Передплатна ціна: для фізичних осіб — 3,30 грн., для підприємств і організацій — 6,00 грн. на місяць. Ціна в роздрібній мережі — договірна.

Загальний тираж 159037.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 03047, Київ-47, проспект Перемоги, 50. Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України»

Зам. 3011195. 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0

Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 454-84-92; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 454-81-34, 454-81-44; телефакс — 449-85-62.

E-mail: mail@golos.com.ua — загальний
reklama@golos.com.ua — відділ реклами
let@golos.com.ua — відділ листів
foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій

Internet: http://uamedia.visti.net/golos

Передплата на газету «Голос України» **(on-line)** за адресою: **www.dnepropochta.dp.ua; www.presa.ua**

При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»